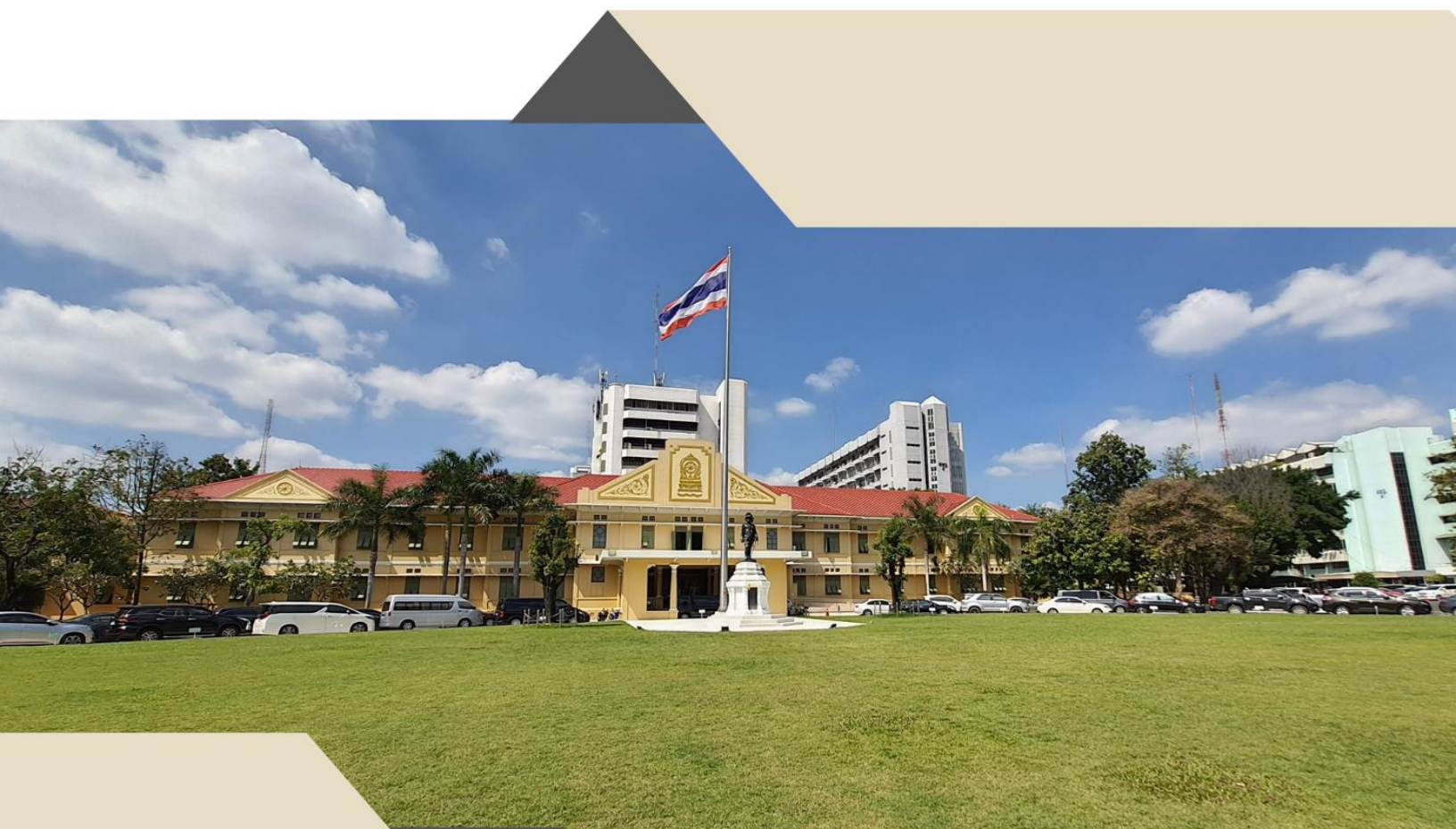

**แนวทางการตรวจราชการและ
ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา
ของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
(ฉบับแก้ไขปรับปรุง)**

**สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ**

คำนำ

การตรวจราชการและการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐบาลบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค และก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการบริหารราชการแผ่นดิน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการมีผู้ตรวจราชการของกระทรวง เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลระดับนโยบาย การนิเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อการปรับปรุง พัฒนา และให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดระบบการตรวจราชการ การติดตาม การตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งในระเบียบดังกล่าว ได้กำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และภารกิจของคณะกรรมการ ส่วนราชการ และคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องในการตรวจราชการและติดตามประเมินผล การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแนวทางการตรวจราชการและติดตามประเมินผล การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ฉบับแก้ไขปรับปรุง) สำหรับผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการ สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยรับตรวจ ได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับกลไกการตรวจราชการ และติดตามประเมินผล เครื่องมือการตรวจราชการและติดตามประเมินผล รวมทั้งรายงานผลการตรวจราชการ และติดตามประเมินผล สำหรับรอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้การดำเนินการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

พฤษภาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๓
ส่วนที่ ๓ นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๖
ส่วนที่ ๔ แนวทางการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๓๒
กลไกการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๓๒
การกำหนดพื้นที่การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	๓๒
การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลตามรอบที่กำหนด	๓๕
การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๔๓
ปฏิทินการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๔๖
ส่วนที่ ๕ เครื่องมือการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๔๘
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	
แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๔๘
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับหน่วยรับตรวจ	
แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๔๙
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	
แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๔๙
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาค	
แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	๔๙
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับหน่วยงานส่วนกลาง	
QR Code สำหรับดาวน์โหลดเอกสาร	๕๑

ภาคผนวก

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๖๙
๒. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. ๗๗๖/๒๕๖๗ เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
ศึกษาธิการรับผิดชอบเขตตรวจราชการ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๑ บทนำ

การตรวจราชการเป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดินที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และนโยบายของรัฐบาล สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค และก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ บัญญัติว่า การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุข แก่ประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ โดยประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงรับผิดชอบและมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและปลัดกระทรวง ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการมีผู้ตรวจราชการของกระทรวงเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจราชการ และติดตาม ประเมินผลระดับนโยบาย การนิเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ข้อ ๕(๔) ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคมีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการตรวจราชการ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ และประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงานศึกษาธิการภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๒.๕ เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการตรวจราชการและการติดตามประเมินผลของสำนักงานศึกษาธิการภาค และประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๒.๕ เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

การตรวจ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล จึงเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล ได้จัดทำแนวทางการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการ/หน่วยงานส่วนกลาง สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยรับตรวจ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการตรวจราชการและติดตามประเมินผล เครื่องมือการตรวจราชการและติดตามประเมินผล รวมทั้งรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผล เพื่อให้การดำเนินการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นไปอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการ สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยรับตรวจในการดำเนินการตรวจราชการ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อเป็นกรอบแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการตรวจราชการ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติงานในพื้นที่
๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย และเป้าหมายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการ
๒. ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๓. ส่วนราชการ/หน่วยงานส่วนกลาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กรมส่งเสริมการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. ข้าราชการและบุคลากรสนับสนุนการตรวจราชการ ทั้งระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ขอบเขตระยะเวลา

- รอบในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น ๒ รอบ ตามรอบของการตรวจราชการ ดังนี้
- รอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘
- รอบที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐและหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ โดยนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ให้ความสำคัญ “ทุนมนุษย์ เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจะเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนทุกช่วงวัย อย่างเต็มกำลังความสามารถ” จะดำเนินนโยบาย ดังนี้

๑. ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม
๒. เด็กไทยเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน ได้เรียนหนังสือที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล
๓. ส่งเสริมการปลดล็อกศักยภาพทั้งด้านศิลปะวัฒนธรรมและกีฬา
๔. พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ทั้งในระบบและนอกระบบตามศักยภาพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุน ตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน ลดภาระความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
๕. ส่งเสริมการเรียนรู้ สองภาษาโดยใช้ AI
๖. เน้นสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง เพื่อสร้างรายได้ (Learn to Earn)
๗. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ
๘. ค้นหาและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา
๙. ส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานในอนาคต รองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long-Learning)

จากนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ โดย พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ โดยมุ่งมั่นสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ ภายใต้หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และ การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” ใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” มุ่งสร้าง “การศึกษาเท่าเทียม” ผ่านเครือข่ายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ภายใต้แนวคิด “ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนในทุกช่วงวัย ให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” มีศักยภาพและความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้

๑. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑ พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑.๒ ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาค้นถิ่น กลับภูมิลำเนาด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน

๑.๓ พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ และเห็นผลเป็นรูปธรรม

๑.๔ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

๑.๕ ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัย ของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๑.๖ จัดหานักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และช่วยรักษาความปลอดภัย

๑.๗ ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

๑.๘ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๑ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒.๒ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Dropout) ให้มีโอกาส ได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

๒.๓ จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ

๒.๔ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล

๒.๕ พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบจัดผลรับรอง มาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบ วัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

๒.๖ พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้ว มีงานทำ (Learn to Earn)

๒.๗ จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ

๒.๘ ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

๒.๙ สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

๒.๑๐ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้
การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

๒.๑๑ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

ส่วนที่ ๓

นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จากการประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ โดยมี พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบแผนการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งตามแผนดังกล่าว ได้กำหนดนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมถึงประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล และตัวชี้วัด ซึ่งนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม และตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑ พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมิน วิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ และแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๗ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบจัดการศึกษา และนโยบายรัฐบาล จะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษา และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติรวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศ และการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรมรัฐบาลจะให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั้งประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนว เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๔ การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะใดและการเลื่อนเป็นวิทยฐานะใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะตามมาตรา ๔๒ ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประสบการณ์ คุณภาพการปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอนตามหลักเกณฑ์ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาและมีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจริยธรรมวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำระบบประเมินวิทยฐานะผ่านระบบออนไลน์ Digital Performance Appraisal : DPA มาใช้ในกระบวนการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สะท้อน ถึงผลสัมฤทธิ์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม จากการนำ ระบบ DPA เข้ามาใช้ในการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถช่วยประหยัดเวลา งบประมาณ ปิดช่องทางการทุจริต และลอกเลียนแบบผลงานทางวิชาการ ทำให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ได้ดำเนินการ

๑. ปรับระบบการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เน้นตามสภาพจริง ลดการทำเอกสาร ลดขั้นตอนการประเมิน ไม่ซับซ้อน ไม่ยุ่งยาก และเป็นธรรม โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามช่วงวัยเป็นสำคัญ คำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้เป็นภาระงานให้แก่ครูจนเกินไป

๒. ปรับแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินฯ ตำแหน่งครู (ว ๙/๒๕๖๔) ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ผู้มีผลงานการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญและวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ

๓. นำโปรแกรมอักขรวิธีมาใช้ในการตรวจสอบความซ้ำซ้อนหรือความคล้ายคลึงของผลงานทางวิชาการที่เสนอขอรับการประเมินฯ

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) การใช้ระบบประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (DPA) ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๒) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา (ว PA)

ตัวชี้วัด

ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการประเมินวิทยฐานะเปรียบเทียบกับผู้ยื่นขอรับการประเมินวิทยฐานะผ่านระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (DPA)

๑.๒ ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่นกลับภูมิลำเนาด้วย ความโปร่งใส ไม่มี การทุจริตคอร์รัปชัน

“ครู” คือ บุคลากรซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษาเพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการ ในการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ภารกิจของครูจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญส่งคมส่วนใหญ่ จึงมุ่งหวังให้ครูพัฒนา เด็กไทยให้มีคุณภาพเทียบเท่านานาชาติประเทศ โดยหน้าที่สำคัญ คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้อบรมสั่งสอนผู้เรียนให้เกิด ความเจริญงอกงาม ให้เป็นผู้มีความรู้มีทักษะ ความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง การขาดแคลนครูจากการย้ายเป็นปัญหอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์ ปัจจุบัน การเปลี่ยนครูบ่อยทำให้โรงเรียนเสียโอกาสในหลายด้าน เช่น ต้นทุนที่ใช้ไปในการพัฒนาครู ต้นทุนที่ต้องเสียไป ในการพัฒนาครูใหม่ ความรู้สะสมที่ขาดหายไปกับครูเก่า สำหรับครูบรรจุใหม่โรงเรียนมีความเสี่ยงในการศึกษาพฤติกรรม ของครูที่มีต่อเด็ก ทำให้นักเรียนไม่มีความต่อเนื่องในการเรียนการสอน อัตราการย้ายครูที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบ

ต่อการพัฒนาโรงเรียน ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศหากไม่มีกลไกในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก จึงได้กำหนดเป็นนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถโยกย้ายกลับภูมิลำเนาด้วยความโปร่งใส ไม่มีการซื้อขายตำแหน่ง โดยให้ยื่นย้ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือออนไลน์เพื่อความสะดวกในการยื่นขอย้าย ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และไม่กระทบต่อเวลาในการจัดการเรียนการสอน มีการกำหนดหลักเกณฑ์การย้าย การช่วยราชการ ให้มีความชัดเจนและยืดหยุ่นตามแต่กรณี รวมทั้งใช้บทลงโทษอย่างเข้มงวดและเด็ดขาดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการเรียกรับผลประโยชน์ในการโยกย้ายหรือแต่งตั้ง และมอบหมายสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) จัดทำและพัฒนาระบบการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (Teacher Rotation System : TRS) ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์ขอย้ายกลับไปสอนในภูมิลำเนาของตนเอง เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และนำไปสู่การลดอัตราการย้ายของข้าราชการครู รวมถึงลดอัตราการร้องเรียนถึงความไม่โปร่งใสในการย้าย และเพิ่มโอกาสในการได้ย้ายให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียมมากขึ้น

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

๑) การใช้ระบบการย้ายข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Teacher Rotation System : TRS)

๒) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการย้ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Teacher Rotation System : TRS) เปรียบเทียบกับจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยื่นคำร้องขอย้ายผ่านระบบ

๒) ระดับความพึงพอใจของครูที่ใช้บริการ ระบบการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Teacher Rotation System : TRS)

๑.๓ พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ และเห็นผลเป็นรูปธรรม

ตามที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินทั้งระบบให้กับประชาชน โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ โดยมอบหมายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการและประสานงานร่วมกันในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สิน มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้อย่างเป็นธรรมและเหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้แต่ละราย รวมถึงดำเนินมาตรการเชิงป้องกัน โดยให้ความรู้ทางการเงิน และเร่งส่งเสริมให้เกิดระบบนิเวศที่ช่วยสร้างวัฒนธรรมบ่มเพาะให้เกิดวินัยในการบริหารเงินและหนี้สิน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนประสบความสำเร็จและมีผลยั่งยืน ปัจจุบันมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ประสบปัญหาด้านหนี้สินเป็นจำนวนมาก ทำให้กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและได้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับกลุ่มลูกหนี้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาล โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นธรรมและจัดสวัสดิการให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล รวมถึงการพัฒนาการบริหารทางการเงินและการบริหารจัดการหนี้สิน เพิ่มสภาพคล่องและความมั่นคงทางการเงิน เพื่อให้เกิด

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีสภาพคล่อง มีความสามารถในการชำระหนี้ มีวินัยทางการเงิน และเกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน ทั้งยังตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนไทยในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่จะมุ่งเน้นทั้งการพัฒนาผู้เรียนและครูในทุกด้าน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖- ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ในประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมทั้งสนับสนุนการจัดสวัสดิการและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานที่สมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว รวมถึงนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลที่ให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั่วประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาและการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบายการศึกษาขอกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๖๙ และกำหนดให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม เป็นหนึ่งประเด็นในนโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทุกส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับดำเนินการ โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการหักเงินเดือนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สถานี่แก้ไขหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดและผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด กำกับดูแล และดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่มีปัญหาในการชำระหนี้ โดยประสานกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูหรือสถาบันการเงินอื่น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยให้เชิญเจ้าหน้าที่ทุกรายร่วมเจรจาเพื่อปรับโครงสร้างหนี้หรือแก้ไขปัญหาการชำระหนี้

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

๑) การดำเนินการของสถานี่แก้ไขหนี้/และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒) การเสริมสร้างวินัยทางการเงินให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของครูและบุคลากรทาง การศึกษาที่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สินเทียบกับจำนวนครูที่เข้าร่วมโครงการ

๒) ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการเสริมสร้างวินัยทางการเงิน

๑.๔ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอ และเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการได้นำร่องการพัฒนาระบบนิเวศทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ และได้จัดหาระบบคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนที่มีความจำเป็นและขาดแคลนครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ให้กับสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ได้นำร่องในกลุ่มโรงเรียนคุณภาพ โดยการพัฒนาะบบนิเวศ

ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมุ่งสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ที่สามารถเชื่อมโยงระบบออนไลน์รองรับการใช้งาน โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้อนุมัติโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา เพื่อจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ - ๒๕๗๒ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมสถานศึกษาทุกแห่ง นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการสร้างความร่วมมือการทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับหน่วยงานและองค์กรที่มีศักยภาพทางเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Google ประเทศไทย บริษัทซัมซุงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด เป็นต้น เพื่อเข้ามาร่วมกันช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้กับสถานศึกษา ส่งผลให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเปิดโอกาสด้านการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

การดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนไทยในทุกมิติและในทุกช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ในประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ (แผนย่อยที่ ๓.๑) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มีการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับเนื้อหาและวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ ในการพัฒนาเนื้อหา ทักษะแบบใหม่ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ตลอดจนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลซึ่งให้ความสำคัญต่อทุนมนุษย์เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ ซึ่งรัฐบาลจะเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ โดยมีนโยบายพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุน ตอบโจทย์ศักยภาพของผู้เรียน ลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบาย และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนทั่วประเทศ ทั้งครูและนักเรียนต้องเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อรองรับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และเป็นการส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ อุปกรณ์การเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการศึกษาของประเทศไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำอุปกรณ์การเรียนการสอนและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างความเสมอภาคในการเรียนรู้ให้นักเรียน โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เข้าถึงอุปกรณ์จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการในการใช้งาน เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความสะดวกยิ่งขึ้น ดังนั้น การขับเคลื่อนนโยบายจัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับฟังความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าว ซึ่งจะเกิดประโยชน์หรือมีความคุ้มค่ามากกว่าถ้ามีการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะดำเนินการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ และหน่วยงานอื่น ๆ ในการช่วยเหลือในการจัดหาอุปกรณ์อีกทางหนึ่งด้วย เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะ เกิดศักยภาพเรียนรู้ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”

เป็นการลดภาระครู และสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) การดำเนินการสำรวจความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในการใช้อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน
- ๒) การสนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้เหมาะสมตามความต้องการของสถานศึกษา
- ๓) การบูรณาการความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานเครือข่ายอื่นๆ

ตัวชี้วัด

ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน

๑.๕ ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัยของครูสำคัญ กว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗ ให้ยกเลิก “ครูอยู่เวร” ในโรงเรียน และสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อป้องกันรักษาความเสียหายจากเหตุภัยอันตรายในชีวิตและร่างกายครู ซึ่งมีผลบังคับใช้ทันที กระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของครู นักเรียน และสถานศึกษา จึงมีข้อสั่งการให้องค์กรหลักที่มีสถานศึกษาในสังกัดกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยสถานศึกษา รวมทั้งแก้ไขปรับปรุงระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งสถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี โดยยกเลิกคำสั่งอยู่เวรรักษาการณ์ที่สั่งไว้เดิมโดยทันที และจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ราชการกรณียกเว้นการปฏิบัติหน้าที่ครูเวรในสถานศึกษา ตามบริบทและความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ซึ่งผลการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สถานศึกษาทุกแห่งได้รับทราบและดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี โดยครูในสถานศึกษาสังกัด สพฐ. จำนวน ๒๐,๐๐๐ กว่าแห่ง รวมทั้งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้รับการยกเว้นการปฏิบัติหน้าที่ครูเวรในสถานศึกษา สถานศึกษามีมาตรการรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินในวันหยุดราชการและเวลากลางคืน จากการช่วยเหลือของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชุตคัมครอง หมู่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ มีตู้แดงในบริเวณสถานศึกษา การจัดชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพร.) และตำรวจอาสา รวมถึงสถานศึกษาได้ดำเนินการติดตั้งกล้องวงจรปิด และซ่อมแซมให้มีสภาพที่ใช้งานได้ ส่วนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ได้บูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงในการส่งเสริมความปลอดภัยให้แก่ครูและนักเรียน การส่งเสริมความปลอดภัยให้กับครูด้วยการยกเลิกครูอยู่เวร นอกจากจะเกิดความปลอดภัยของครู ยังรวมถึงการปรับลดงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา ให้ครูได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กนักเรียนมากยิ่งขึ้น

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กระทรวงศึกษาธิการ ยังคงคำนึงถึงความสำคัญต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของครู นักเรียน และสถานศึกษา มุ่งมั่นที่จะดำเนินการทุกแนวทางเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตให้แก่ครู ตลอดจนลดภารกิจที่ไม่จำเป็นตามนโยบายลดภาระครู ให้ครูได้มีเวลาในการจัดเตรียมการเรียนการสอนอย่างเต็มประสิทธิภาพ และคืนความสุขให้ครู โดยเป้าหมาย สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดต้องยกเลิกครูเวร กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนและสถานศึกษา และบูรณาการรักษาความปลอดภัย

ร่วมกันกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับบน ระดับกลาง และระดับพื้นที่อย่างครอบคลุม ประสานความร่วมมือให้หน่วยงาน ทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติและฝ่ายปกครอง กระทรวงมหาดไทย เข้ามาช่วยดูแลในเรื่องรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณ สถานศึกษา นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างกล้องวงจรปิดอัตโนมัติมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นที่แห่ง การเรียนรู้ที่ปลอดภัย สร้างความสุขและอุ่นใจให้แก่ครูและนักเรียนทุกคน แสดงให้เห็นถึงความห่วงใยในสวัสดิภาพ อย่างเป็นรูปธรรม

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

การบริหารจัดการและการกำหนดมาตรการของสถานศึกษาหลังการยกเลิกครูเวร

ตัวชี้วัด

จำนวนสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการและมีมาตรการหลังการยกเลิกครูเวร

๑.๖ จัดหานักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และช่วยรักษา ความปลอดภัย

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญและตระหนักถึงภาระหน้าที่ของครู นอกจากจะทำหน้าที่ ในการสอนนักเรียนแล้ว ยังต้องทำงานที่ไม่ใช่การสอน เช่น ต้องทำหน้าที่ในการซ่อมบำรุง ทำความสะอาดอาคารสถานที่ ดูแลความปลอดภัยในโรงเรียนและอีกหลายๆ หน้าที่ ส่งผลทำให้ครูมีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้นซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งดูแลนักเรียน และพัฒนาตัวเองมากขึ้น จึงมีนโยบายจัดหาตำแหน่งนักการภารโรงให้ครบทุกโรงเรียนที่ขาดแคลนนักการภารโรงทั่ว ประเทศ เพื่อลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครู จากเหตุผลดังกล่าวในปี ๒๕๖๗ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เสนอของบประมาณเพื่อจัดจ้างนักการภารโรงให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลน เพื่อมาดูแล สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค และทรัพย์สินของทางราชการ รวมถึงดูแลความปลอดภัยของครูและนักเรียน โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้อนุมัติให้มีการจัดจ้างนักการภารโรงให้กับโรงเรียนที่ขาด แคลนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๓,๗๕๑ อัตรา วงเงิน ๖๑๘,๗๙๕,๐๐๐ บาท มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการดำเนินการจัดสรรอัตรากำหนดมา บริหารนักการภารโรงให้ครบทุกแห่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีที่ได้เห็นชอบให้ยกเลิกครู เวร เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗ ให้ยกเลิก “ครูอยู่เวร” ซึ่งถือเป็นการพิจารณาในเรื่องของการป้องกันรักษา ความเสียหายจากเหตุภัยอันตรายในชีวิตและร่างกายครู

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบอนุมัติเงินกว่า ๒,๓๓๙,๙๖๐,๐๐๐ บาท เพื่อจัดจ้างนักการภารโรงให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนนักการภารโรงทั่วประเทศ จำนวน ๒๕,๓๗๐ อัตรา ซึ่งจะสามารถดำเนินการจ้างได้ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในการลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการจ้างนักการภารโรงให้ครบ ทุกแห่ง จะช่วยให้แก่นักการภารโรงมีเวลาเพียงพอในการทำทำความสะอาด ดูแลสภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค ทรัพย์สินของทางราชการ และดูแลรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่สะอาด ปลอดภัย และเอื้อ ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งครูสามารถทำหน้าที่หลักในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

การจัดหานักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระครูฯ และช่วยรักษาความปลอดภัย

ตัวชี้วัด

จำนวนสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการจัดหา/จัดจ้างนักการภารโรง (จำแนกแหล่งงบประมาณ)

๑.๗ ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยหัวใจสำคัญที่สุดคือ ครูที่ต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาที่กำหนดไว้ รวมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามช่วงวัยอย่างเหมาะสมตามบริบทในพื้นที่ แต่จากข้อมูลและผลการประเมินต่าง ๆ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ควร เพื่อยกระดับการศึกษาให้เทียบเท่ากับอารยประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับสูง สาเหตุหนึ่งของปัญหาคุณภาพการศึกษา มาจากปัญหาครูมีภาระงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น งานพัสดุ งานธุรการ งานการเงิน หรืองานรายงานข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งงานกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือเตรียมการสอนได้อย่างเต็มที่

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และดำเนินนโยบายอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อคืนเวลาครูให้กับนักเรียน โดยการปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อนให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยให้ทุกหน่วยงานทั้งในระดับหน่วยงาน ระดับสถานศึกษาทุกสังกัด ดำเนินการปรับลดงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน ทบทวน ยกเลิกระเบียบ หลักเกณฑ์ คำสั่ง แนวปฏิบัติ ที่ไม่มีความจำเป็น ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา และลด ละ เลิกโครงการกิจกรรมตัวชี้วัด ที่ซ้ำซ้อน เพื่อลดภาระครู ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักที่มีครูและบุคลากรทางการศึกษาในความรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก จึงได้มีหนังสือแจ้งแนวทางการลดภาระการประเมินของสถานศึกษาให้สำนักในส่วนกลาง/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง รับทราบ กำกับติดตามสถานศึกษาในสังกัดเกี่ยวกับการนำมาตรการฯ ไปใช้เพื่อขับเคลื่อนการลดภาระของครูโดยให้มีการลดภาระการประเมินตามแนวทาง ๖ ล พร้อมกัน ในภาพรวม ทั้ง ๓ ระดับ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. ลด/เลิกโครงการ/กิจกรรมที่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน/มีความซ้ำซ้อน โดยบูรณาการเรื่องที่มีลักษณะคล้ายกัน ใช้ข้อมูลร่วมกัน

๒. ลดปริมาณข้อมูลที่จัดเก็บ/ประเด็นที่ประเมินจากครู เก็บข้อมูลเท่าที่จำเป็น

๓. ลด/เลิกการเก็บข้อมูลจากครูในกรณีที่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลผ่านระบบรายงานหรือข้อมูลสารสนเทศ ของสำนักในส่วนกลาง/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษาแล้ว

๔. ลด/เลิกการรายงานในรูปแบบกระดาษ/การเขียนด้วยลายมือและให้รายงานผ่านระบบออนไลน์

๕. ลด/เลิกการเตรียมการเพื่อรองรับการประเมิน ทั้งจากการประเมินจากหน่วยงานภายในและภายนอก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการประเมินต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น จัดเตรียมเอกสารการประเมินเพื่อเลื่อนเงินเดือน การประเมินวิทยฐานะ การจัดนิทรรศการ จัดแสดงผลงาน การแสดงของนักเรียน ฯลฯ

๖. ลดความซ้ำซ้อน/ความถี่ของการกำกับ ติดตาม ดังนี้

๖.๑ ลดความถี่การจัดประชุมแบบ Onsite

๖.๒ ปรับรูปแบบเป็นการประชุมออนไลน์

๖.๓ กำหนดปฏิทินทั้งปีในภาพรวมของสถานศึกษาแล้วแจ้งครูในสังกัดรับทราบกำหนดการรับ การนิเทศ กำกับ ติดตามล่วงหน้า และครูมีเวลาในการจัดเตรียมข้อมูลและบริหารเวลาเพื่อมิให้กระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ทั้งนี้ การรายงาน/การประเมินที่เป็นไปตามความสมัครใจของสถานศึกษา เช่น การประกวด/แข่งขันต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการจึงให้สถานศึกษาพิจารณาตามความเหมาะสม โดยไม่ให้กระทบต่อการจัดการเรียนการสอน และไม่เป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้นของสถานศึกษาและครู

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

๑) การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

๒) การบูรณาการการทำงานเพื่อปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยลดภาระงาน ที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน

๒) จำนวนหน่วยงาน/สถานศึกษาที่มีนวัตกรรมในการบูรณาการการทำงานเพื่อปรับลดภาระงาน ที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน

๑.๘ แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขโดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” คนที่จะทำให้อุดมการณ์ดังกล่าวประสบผลสำเร็จ ในกระบวนการจัดการศึกษา เด็ก และ ครู ถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะเด็กเป็นผลผลิตของระบบการศึกษา ในขณะที่ครู คือ บุคลากรซึ่งประกอบอาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอน โดยหน้าที่สำคัญ คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้อบรมสั่งสอน ผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงาม ให้เป็นผู้มีความรู้มีทักษะ ความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาไทยพบว่ามีปัญหา การขาดแคลนครูเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์ปัจจุบัน การขาดแคลนครูส่วนราชการในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ จากการย้าย การช่วยราชการ การเกษียณอายุราชการของครูและได้รับอัตรากลับคืนในแต่ละปี ที่ลดลงและไม่สอดคล้อง การจัดสรรกรอบอัตรากำลังครูที่ไม่ทั่วถึงและไม่ตรงจุด ขาดแคลนบุคลากรผู้สอนในสาขา ต่าง ๆ เหล่านี้ เกิดปัญหา ขาดแคลนครูวิชาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา (สอศ.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) รวมถึงครูสังกัดกรมส่งเสริม การเรียนรู้ (สกร.) ซึ่งขาดแคลนในหลายตำแหน่ง โดยเฉพาะผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ ซึ่งยังขาดอยู่ กว่า ๓๖๑ อัตรา จากทั้งหมด ๙๒๘ อัตรา และจะเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน อีกกว่า ๘๐ อัตรา รวมถึง ครูที่เป็นตำแหน่งพนักงานราชการ ครูสกร. และครูโรงเรียนเอกชน ลาออกไปสอบเป็นครูผู้ช่วย ที่สอบได้ไปรายงานตัว ทำให้ขาดครู ซึ่งทำให้ขาดแคลนอัตรากำลังที่ทำหน้าที่สอน ครูผู้สอนซึ่งความขาดแคลนที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องนี้ ทำให้โรงเรียนเสียโอกาสในหลายด้าน กระบวนการพัฒนาโรงเรียน ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งสภาวะการขาดแคลนครูเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลต้องดำเนินการ แก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การบริหารของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นและได้ให้ ความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้กำหนดเป็นนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายแก้ปัญหาการขาดแคลนครู

และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในระบบการศึกษาไทย และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

การบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัด

ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาเทียบกับสถานศึกษาที่ขาดแคลน

๒. นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๑ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง”
มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้วยสถานการณ์และบริบทโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรทั่วโลก ในทุกกลุ่มทุกช่วงวัย สถานการณ์ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยให้มีการสื่อสารไร้พรมแดน และสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล และแหล่งความรู้ได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา ส่งผลต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาในประเทศไทย ที่ต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีใหม่ การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้ทันสมัย และการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ให้สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้การศึกษาของประเทศสามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ทั้งในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เข้ามาสนับสนุน ตอบโจทย์ ศักยภาพผู้เรียน ลดภาระและความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดนโยบายการศึกษา เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเล็งเห็นความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ที่เท่าทันโลกแห่งความผันผวน (BANI World) ที่สามารถทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็ว สะดวก และเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน (ผู้เป็นเจ้าของสัมปทานสัญญาณ อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง และภาครัฐ ในการพัฒนาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต ให้ครอบคลุม ทุกพื้นที่) พัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์โดยจัดทำเนื้อหา สารการเรียนรู้ให้ครอบคลุมหลักสูตรการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนการสอน และจัดทำระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าสู่แหล่งความรู้โดยไม่มีการเสียค่าใช้จ่ายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ นำแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ ผสมผสานการเรียนการสอนแบบเดิมในห้องเรียนกับการเรียนการสอนออนไลน์ (Hybrid Education) เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ

เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถต่อยอดความรู้เดิม และประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม พร้อมทั้งเสริมสร้างสมรรถนะให้มีความพร้อมด้านดิจิทัล (Digital Literacy) ของครูผู้สอน สามารถนำอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ และขยายการเรียนรู้ไปถึงประชาชนทุกช่วงวัยทั่วประเทศให้มีโอกาสทางการศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เข้าถึงเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ และมีประโยชน์อันจะนำไปสู่การเกิดผลสัมฤทธิ์ทางด้านการศึกษาของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวมของประเทศ

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ๒) การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้

ในการจัดการเรียนการสอน

ตัวชี้วัด

ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย

๒.๒ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดระบบการศึกษา (Zero Dropout) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ได้เห็นชอบมาตรการขับเคลื่อนประเทศไทย เพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้กลายเป็นศูนย์ หรือ Thailand Zero Dropout และจัดให้เป็นวาระแห่งชาติ โดย Thailand Zero Dropout ประกอบด้วย ๔ มาตรการสำคัญ ได้แก่

๑. มาตรการค้นหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การค้นพบเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

๒. มาตรการติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาโดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนแต่ละรายอย่างเหมาะสมทั้งด้านการศึกษา สุขภาวะ สภาพความเป็นอยู่ และสภาพสังคม

๓. มาตรการจัดการศึกษาและเรียนรู้แบบยืดหยุ่น มีคุณภาพ และเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละราย มีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาและการพัฒนาเต็มศักยภาพของตนเอง

๔. มาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาหรือเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ในลักษณะ Learn to Earn ซึ่งจากฐานข้อมูลพบว่า มีเด็กและเยาวชนในช่วงอายุ ๓ – ๑๘ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๒๕,๕๑๔ คน ที่ไม่พบข้อมูลในระบบการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของชาติ มีพันธกิจในการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้กับผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการดำเนินการตามบทบาทภารกิจจัดการศึกษา และตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จึงมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนป้องกันเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ ๑๑ หน่วยงาน ภายใต้โครงการ Thailand Zero Dropout ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพมหานคร

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพ หรือ Thailand Zero Dropout โดยใช้เทคโนโลยีข้อมูลตามหาเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาและพากลับเข้าสู่ระบบ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษา ได้แก่ ความยากจน ปัญหาครอบครัว การทำงานช่วยเหลือครอบครัว และการขาดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ซึ่งการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและพัฒนาอนาคตของประเทศ การที่เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาไม่เพียงแต่ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง แต่ยังส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอีกด้วย นโยบาย Zero Dropout จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการศึกษาให้แก่เด็กทุกคน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑. การค้นหาและติดตามเด็กนอกระบบการศึกษา

- ๑) ใช้ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และอื่น ๆ เพื่อค้นหาและติดตามเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษา
- ๒) จัดทำฐานข้อมูลที่เป็นระบบและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้สามารถติดตามเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอัปเดตทุก ๆ ภาคเรียน
- ๓) ประกาศมติคณะรัฐมนตรีกระจายอำนาจให้แต่ละจังหวัดสามารถจัดตั้งทีมติดตามเด็กและเยาวชนกลับมาเรียน เพื่อให้แก้ไขปัญหาได้อย่างคล่องตัว

๒. การสร้างการศึกษาที่ยืดหยุ่น หนุนให้เด็กเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา มีวุฒิฯ รองรับ

- ๑) จัดทำโครงการทุนการศึกษาและความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับเด็กที่ขาดแคลน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ที่มีความยากจน
- ๒) จัดหาอุปกรณ์การศึกษา ชุดนักเรียน และอาหารกลางวันฟรีสำหรับเด็กที่มีความจำเป็น
- ๓) พัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของเด็กในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง
- ๔) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดรูปแบบการเรียนรู้เอง
- ๕) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางด้านจิตวิทยาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัวหรือปัญหาทางอารมณ์
- ๖) เชื่อมต่อสถานศึกษากับสถานประกอบการเพื่อประกันการได้มีงานทำ สร้างรายได้ขณะเรียนรู้ ตอบโจทย์หลายครอบครัวยากจน

๓. การประสานงานระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ

- ๑) จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อกำกับดูแลและประสานงานการดำเนินนโยบาย Zero Dropout
 - ๒) ทำงานร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มทรัพยากรในการดำเนินนโยบาย และให้สังคมเห็นเป้าหมายร่วมกัน
- กุญแจสู่ความสำเร็จของโครงการดังกล่าวคือ การใช้ “ระบบฐานข้อมูล” ช่วยติดตามค้นหาเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา และเชื่อมโยงกับ Application “Thai Zero Dropout” ที่สนับสนุนภารกิจสำรวจค้นหา วางแผน ช่วยเหลือ และเชื่อมโยง ส่งต่อการช่วยเหลือทั้งระดับพื้นที่และระดับประเทศ รวมถึงการติดตาม

ความก้าวหน้า สำหรับใน Application จะระบุข้อมูลพื้นฐาน ฐานะครอบครัว ความต้องการทางการศึกษา และอาชีพอย่างละเอียด เพื่อออกแบบเส้นทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนที่มีเงื่อนไขชีวิตแตกต่างกัน โดยเริ่มกระบวนการขับเคลื่อน ๔ มาตรการสำคัญ “ค้นหา-ช่วยเหลือ-ส่งต่อ-ดูแล” เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาทั่วประเทศ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

๑) การค้นหา ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา

๒) การป้องกัน เฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาหลุดออกจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัด

ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่หลุดระบบการศึกษาได้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา

๒.๓ จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ

ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในประเทศไทยเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกมานาน โดยเฉพาะปัญหาความแตกต่างระหว่างโรงเรียนในเมืองและชนบท นักเรียนในเขตเมืองมักเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่ดีกว่า มีครูที่มีคุณภาพมากกว่า และมีโอกาสได้เรียนพิเศษเสริม ในขณะที่โรงเรียนในชนบทมักประสบปัญหาขาดแคลนครู อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ และนักเรียนมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน ส่งผลถึง การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทุนมนุษย์ ซึ่งถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ และเน้นการผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) กำหนดให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยจัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนทุกระดับจัดโครงสร้างการศึกษา เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และเอื้อต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค ทัวถึง และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้วยการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาโรงเรียนให้มีคุณภาพ ทัวถึง และเท่าเทียม โครงการ “๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ” เป็นหนึ่งในนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฯ ที่เน้นการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง เกิดความเท่าเทียม เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สร้างความเสมอภาค ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศในด้านการจัดการศึกษาของประเทศ และพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในพื้นที่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาร่วมกัน เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน โดยต่อยอดมาจากโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบลให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยมีเป้าหมายพัฒนาศักยภาพของคนในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีวินัย มีทักษะชีวิต มีคุณธรรมจริยธรรม พร้อมเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของประเทศ เพื่อให้เด็กทุกคนมีโดยเน้นให้โรงเรียนจัดกิจกรรมด้วยหลักสูตรที่ยืดหยุ่น วัตถุประสงค์ตามสมรรถนะของนักเรียน โรงเรียนมีการลงทุนด้านการศึกษาอย่างเป็นธรรม โดยมีหลักการบริหารจัดการ

อย่างชัดเจน ตลอดจนการจัดทำหลักสูตรที่จะเพิ่มสมรรถนะ ในการปฏิบัติหน้าที่ของทั้งผู้บริหาร คณะครูและ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ทั้งนี้ การจัดการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ จะต้องมีความพร้อมทั้งในเชิงกายภาพ โครงสร้างพื้นฐาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อที่เพียงพอและทันสมัยเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งมิติบุคลากร ผู้บริหาร เป็นผู้นำวิชาการ ในด้านงบประมาณ บุคลากร แหล่งเรียนรู้ สื่อ สถานที่ อีกทั้ง ต้องกระจายอยู่ทั่ว ทุกภูมิภาคของประเทศในพื้นที่ที่แตกต่างกัน พร้อมสร้างเครือข่ายการศึกษาในพื้นที่ จนโรงเรียนสามารถเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ของพื้นที่ที่มีโรงเรียนขนาดเล็กร่วมเป็นเครือข่าย ร่วมใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ แบ่งปันองค์ความรู้ สื่อ อุปกรณ์การสอน เทคโนโลยี รวมทั้งครูที่ดี ครูที่เก่ง เพื่อสร้างความมั่นใจ อุ่นใจให้แก่ผู้ปกครองที่จะช่วยให้เด็ก ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพเทียบเท่าระดับสากล และสร้างโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึง เด็กทุกคนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ผลการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ส่งผลให้เกิดโรงเรียนคุณภาพเป็นต้นแบบการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้กับโรงเรียนอื่นในบริเวณใกล้เคียงตามบริบทของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ห้องเรียน พัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา การบริหารจัดการที่ดี การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ของตนเอง ปัจจุบันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีนักเรียนน้อยกว่า ๑๒๐ คน ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีกว่า ๑๔,๗๗๗ แห่ง สพฐ. จึงได้ปรับจุดเน้น โครงการโรงเรียนคุณภาพที่ได้ดำเนินการมาตลอด โดยพัฒนาโรงเรียนให้ครอบคลุมทั้ง ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนนักเรียน ๒) ด้านผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านการบริหารจัดการ ๔) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ๕) ด้านผู้เรียน เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและเป็นการสร้างความเสมอภาคให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ลดภาระ นักเรียนไม่ต้องเดินทางไกลเพื่อไปเรียนในโรงเรียนในเมืองที่มีชื่อเสียง ทั้งยังลดค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง โดยการนำ โรงเรียนคุณภาพไปอยู่ใกล้บ้านในทุกอำเภอ และการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อโรงเรียน ซึ่งใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียน คุณภาพ มุ่งให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้น ครูและผู้บริหารได้รับการพัฒนาศักยภาพ และมีความพร้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) การสนับสนุนและพัฒนาให้โรงเรียนคุณภาพมีผลการประเมิน (School Grading) สูงขึ้น
- ๒) คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนคุณภาพมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น อาทิ ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (School Grading) ที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๙๐
- ๒) ร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น (O-NET, NT, RT)

๒.๔ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริม การคิดอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนไทยในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ

สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม อโບอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกร ยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีตามความถนัดของตนเอง กอปรกับนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ว่าทุนมนุษย์เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยจะเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม

กระทรวงศึกษาธิการโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ในด้านการลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ข้อ ๔ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการคิดอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ดังนี้ ๑) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ๒) จัดให้มีระบบแนะแนวสำหรับผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน ๓) เน้นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์) ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นทักษะจากการปฏิบัติจริง และเสริมความสามารถด้าน Soft Skill ควบคู่การพัฒนา ๔) ประสานความร่วมมือกับ กรมสุขภาพจิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ให้สามารถอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

ดังนั้น การขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยดำเนินการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้แก่ผู้เรียน ในทุกระดับ จัดให้มีระบบการแนะแนวและระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต อย่างเข้มแข็ง รวมทั้งการพัฒนาครูแนะแนว และครูทุกคนให้สามารถแนะแนวแก่ผู้เรียนได้ เนื่องจากครูแนะแนว และครูผู้สอน เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างมาก เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน มีโอกาสที่จะให้คำปรึกษาแนะนำ นักเรียน นักศึกษา ให้มีความพร้อมสู่เป้าหมายชีวิตของทุกคนตามศักยภาพ ความถนัดและความสนใจ

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) การพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และการแนะแนวเป้าหมายชีวิต
- ๒) การส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาผู้เรียน พหุปัญญา ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการแนะแนวการเรียน (Coaching) และการแนะแนวเป้าหมายชีวิต
- ๒) ร้อยละของครูผู้สอนได้รับการพัฒนาระบบการแนะแนว (Coaching)
- ๓) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.๓ - ม.๖ ที่มีข้อมูลการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา

รายบุคคล

๒.๕ พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit bank)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ในประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อย ๔) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้แรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ การยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ เพื่อสร้างโอกาสและทางเลือกในการทำงาน และประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ ๒) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ และส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ บนฐานพหุปัญญา และสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ เพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น จุดเน้นการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ จึงเปลี่ยนไปสู่การเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้การเรียนรู้เป็นปัจจัยสร้างความสามารถและศักยภาพของคน และสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐาน มีหลายปัจจัยที่สนับสนุนความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะกำลังคน การฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่มสมรรถนะ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจนเป็นอุปสรรคในการเข้าถึง ซึ่งจะกระทบต่อระบบการเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะให้ได้ตลอดเวลารวมทั้งสามารถเชื่อมโยงและเทียบโอนสมรรถนะอย่างมีคุณภาพและไร้รอยต่อ โดยอาศัยกลไกของทะเบียนสะสมหน่วยกิตหรือผลการศึกษาของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยและจากประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเอง โดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา การเทียบวุฒิ การรับรองวุฒิ การรับวุฒิทางการศึกษา และการทำงาน

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการมุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศผลิตกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยดำเนินการผลิตบุคลากรรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ส่งเสริมผู้เรียน ให้มีทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมในเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมการวิจัย สร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียน เพื่อให้กำลังคนมีทักษะอาชีพสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนองค์ความรู้สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย เทคโนโลยี

และนวัตกรรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม รวมถึง ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ด้วยการจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากระบบเดียวกัน แต่ต่างสถานศึกษาหรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง หรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษาหรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้ จึงกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๖๙ ด้านการลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ในประเด็น พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบ วัตถุประสงค์มาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit bank) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อื่นเพิ่มเติมได้ทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย ตามความถนัด ตรงตามสาขาอาชีพ เป็นการเชื่อมโยงการศึกษาทุกระดับแบบลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิต และนำผลการเรียนรู้อื่นหรือผลลัพธ์การเรียนรู้จากการศึกษา การฝึกอบรมการรับรองมาตรฐานอาชีพ และการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้อื่นจริงจากที่ทำงานระหว่างการศึกษา มาเทียบโอนหน่วยกิต และสะสมในธนาคารหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต และได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) สถานศึกษามีระบบการนำหน่วยกิตสะสมและประสบการณ์การทำงาน มาเทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ
- ๒) สถานศึกษามีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
- ๓) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ หรือมีความรู้ประสบการณ์หรือสมรรถนะ ได้รับการเทียบระดับการศึกษา

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
- ๒) ร้อยละของผู้เรียน ประชาชน ที่สามารถนำหน่วยกิตสะสมและประสบการณ์วิชาชีพมาเทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ

๒.๖ พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้ว มีงานทำ (Learn to Earn)

แนวนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลมุ่งเน้นให้หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนแต่ละช่วงวัยอย่างรอบด้านตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้ง การขับเคลื่อนแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การสร้างทักษะพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนเพื่อการมีงานทำด้วยวิธีการฝึกฝนและอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด โดยผู้ที่จบหลักสูตรการศึกษาสามารถสร้างอาชีพ มีงานทำเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ การจัดการศึกษาของชาติจึงควรมุ่งเน้นการส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ ให้ผู้เรียนได้เลือกฝึกทักษะและสมรรถนะงาน รวมถึงให้ค้นพบความถนัดของตนเองสู่การตัดสินใจวางเส้นทางการศึกษาต่อและวางแผนเป้าหมายชีวิตที่จะประกอบอาชีพในอนาคต

กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาซึ่งจะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถ และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔) แผนการผลิต และพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน และแนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในระดับสากล ที่ให้ความสำคัญ อย่างยิ่งกับทักษะ (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาตามตำรา (Content) อีกทั้ง องค์การ ยูเนสโกได้แนะนำว่าผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม ๓ กลุ่มทักษะ คือ ๑) ทักษะพื้นฐาน คือ ทักษะที่จำเป็นต่อ การดำรงชีพ เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ๒) ทักษะเพื่อการทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงานทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร และ ๓) ทักษะ เฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่สนใจ จึงควรส่งเสริมให้มีการจัดและพัฒนาหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่ ไปกับวิชาสามัญ เพื่อเร่งปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมของการมีงานทำในพื้นที่ ให้สอดคล้องรองรับกับกลุ่มอาชีพของสถานประกอบการ และกลุ่มอาชีพอิสระในชุมชนที่เป็นพื้นฐานความเป็นคุณภาพ ชีวิตในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสถานการณ์การปฏิบัติจริง แก้ปัญหาความต้องการของท้องถิ่น ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะและสมรรถนะความรู้ที่เป็นพื้นฐานทางวิชาชีพ

การพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนนั้น ผู้บริหารองค์กรหรือหน่วยงานต้องตระหนักถึงความสำคัญและ เตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพให้ผู้เรียนทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นภาพอาชีพที่หลากหลายพัฒนา ไปสู่ความสนใจ ความถนัด และก้าวสู่การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือก้าวเข้าสู่เส้นทางอาชีพมีงานทำและมีรายได้ ตามความต้องการของตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพต่อไป โดยการศึกษาภาคบังคับทั้งระดับประถมและมัธยมจะต้อง มุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้ เสริมสร้างทักษะ ค้นหาความถนัดที่จะพัฒนาตนเองสู่อาชีพในอนาคต การศึกษาระดับมัธยมปลาย และอาชีวศึกษาที่บ่งถึงความสนใจ ความถนัดของตนเอง โดยเลือกสายการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองด้านช่างฝีมือ การบริการ หรือสายวิชาการ และในระดับอุดมศึกษา เป็นการเตรียมการให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถที่สั่งสม มาพัฒนาเข้าสู่การประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นผู้ประกอบการอิสระ การคิด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการให้บริการใหม่ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะความรู้และคุณลักษณะนิสัยการทำงานให้ตรงกับความต้องการ และความถนัดของผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพที่เป็นวิถีการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และเป็นการส่งเสริม พัฒนา ทักษะอาชีพการสร้างรายได้และการมีงานทำมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว ตามนโยบาย “เรียนรู้และมีรายได้ ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)”

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพแล้วมีรายได้ระหว่างเรียน
- ๒) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหรือประกอบอาชีพได้

๒.๗ จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ

รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็ก ซึ่งพบว่านักเรียนประถมศึกษา จำนวนมาก ขาดแคลนอาหารกลางวันหรือมีอาหารกลางวันแต่ปริมาณไม่เพียงพอ หรืออาหารมีคุณค่าทางโภชนาการต่ำ ทำให้ ภาวะการเจริญเติบโต ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข จึงได้เริ่มดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นต้นมา แต่ขาดงบประมาณและไม่สามารถดำเนินได้อย่างทั่วถึง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐบาล ได้เร่งช่วยเหลือเด็กประถมศึกษาที่ขาดแคลนอาหารกลางวันและมีปัญหาทุพโภชนาการ โดยจัดตั้งกองทุน เพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา วงเงิน ๖,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุน

หมูนเวียน ใช้จ่าย สำหรับการสนับสนุนและช่วยเหลือภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กระทรวงศึกษาธิการได้ถ่ายโอนงบประมาณค่าอาหารกลางวันให้กับกระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดตั้งและ จัดสรรงบประมาณ โดยเริ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันของนักเรียนออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

๑) นักเรียน ๑ - ๔๐ คน	๓๖ บาท/คน/วัน
๒) นักเรียน ๔๑ - ๑๐๐ คน	๒๗ บาท/คน/วัน
๓) นักเรียน ๑๐๑ - ๑๒๐ คน	๒๔ บาท/คน/วัน
๔) นักเรียน ๑๒๐ คนขึ้นไป	๒๒ บาท/คน/วัน

เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีขอความเห็นชอบอนุมัติงบประมาณอุดหนุนค่าอาหารกลางวันของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในโรงเรียนขยายโอกาส สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และกรุงเทพมหานคร ระยะเวลา ๒๐๐ วัน/ปีการศึกษา จำนวน ๗,๓๔๔ แห่ง จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๕๗๕,๙๘๓ คน รวมงบประมาณ ทั้งสิ้น ๒,๙๕๕,๕๗๒,๔๐๐ บาท มีผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๖,๘๕๕ แห่ง ได้รับ งบประมาณ ๒,๔๖๐.๓๙ ล้านบาท

การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ช่วยส่งเสริมให้พัฒนาการทางร่างกายของนักเรียน มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง และมีน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์อ้างอิง โดยโรงเรียนบริหารจัดการให้ เด็กทุกคนในโรงเรียนได้รับประทานอาหารกลางวัน ที่มีทั้งปริมาณ และคุณค่าทางโภชนาการสูง กระทรวงศึกษาธิการโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ในด้านการลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ข้อ ๗ จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ โดยมุ่งเน้นให้ ๑) นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคที่ถูกต้อง ออกกำลังกายทุกวัน และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ๒) เกิดเครือข่ายกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพนักเรียนร่วมกับกิจกรรมจิตอาสา พระราชทาน ๓) โรงเรียนสามารถดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

สถานศึกษาดำเนินการจัดหาอาหาร ตามหลักโภชนาการให้กับนักเรียน

ตัวชี้วัด

ร้อยละของนักเรียนที่มีน้ำหนักส่วนสูงและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน

๒.๘ ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรม และความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ และภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ เป็นพลวัต ที่ก่อให้เกิดความท้าทายในด้าน

การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติ ดิจิทัล (Digital Revolution) ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหาระบบเศรษฐกิจที่ถดถอย ความมั่นคงรูปแบบใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

ปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้นแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดขึ้นซ้ำ และส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นด้านอาชญากรรม ความรุนแรง สุขภาพจิต และการระบาดของโรคติดต่อ ดังนี้

๑. ปัญหาความรุนแรงและการรังแก (Bullying)

การรังแกและความรุนแรงในสถานศึกษาเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของผู้เรียน การรังแกที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและออนไลน์ส่งผลให้นักเรียนมีความเครียด ซึมเศร้า และบางกรณีอาจถึงขั้นทำร้ายตัวเอง การดูแลและเฝ้าระวังพฤติกรรมนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นผ่านการอบรม การรับรู้การรังแก หรือจัดให้มีครูแนะแนวที่สามารถให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยาแก่เด็ก ๆ ได้อย่างทันทั่วถึง

๒. ความปลอดภัยด้านสุขภาพเนื่องจากการระบาดของโรค

สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-๑๙ ที่ผ่านมา ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการป้องกันโรคในโรงเรียน ซึ่งต้องมีมาตรการเฝ้าระวัง เช่น การตรวจวัดอุณหภูมิ การให้บริการเจลแอลกอฮอล์ และการสวมหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรคในโรงเรียน อีกทั้งยังควรมีการจัดระบบสุขภาพและสุขอนามัยที่ดีขึ้น เพื่อป้องกันการระบาดของโรคติดต่ออื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น โรคไข้หวัดใหญ่

๓. ปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนที่เพิ่มขึ้น

สภาวะทางจิตใจของผู้เรียนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเครียดจากการเรียน ความกดดันทางสังคม และปัญหาครอบครัวทำให้นักเรียนต้องการการสนับสนุนทางด้านจิตใจและการดูแลอย่างใกล้ชิด โรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องจัดให้มีการให้คำปรึกษาและแนะแนวโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้นักเรียนมีพื้นที่ที่ปลอดภัยในการแสดงออกและรับการสนับสนุนด้านจิตใจอย่างเหมาะสม

๔. การป้องกันอุบัติเหตุภายในสถานศึกษา

โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ต้องมีการจัดการความปลอดภัยทางกายภาพเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ เช่น การตรวจสอบโครงสร้างอาคาร การจัดทำพื้นที่สำหรับการเล่นกีฬาและกิจกรรมที่ปลอดภัย รวมถึงการติดตั้งระบบเฝ้าระวัง เช่น กล้องวงจรปิด และการจัดแผนเผชิญเหตุในกรณีฉุกเฉิน เช่น การฝึกซ้อมอพยพในกรณีไฟไหม้

๕. การพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัย

การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ความปลอดภัย และการป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ แก่นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสามารถทำผ่านกิจกรรมฝึกอบรมหรือวิชาที่ส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียนจะช่วยให้เด็กเข้าใจถึงการรับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อนร่วมชั้นในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลสุขภาพความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

ส่งเสริมความปลอดภัย สร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยให้นักเรียน นักศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดและในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือ หรือเยียวยา และแก้ไขปัญหาให้มีความเป็นเอกภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหา และบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืน จึงได้กำหนดมาตรการหรือแนวทางในการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ได้แก่ ความปลอดภัยทางกายภาพ สุขภาพ และสภาพจิตใจ โดยครอบคลุมทั้งการป้องกันอุบัติเหตุ การป้องกันโรค การป้องกันความรุนแรง และการดูแลสุขภาพจิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างปลอดภัยในสภาพแวดล้อมที่ดี มาตรการสำคัญในการสร้างความปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ได้แก่:

๑. การสร้างความปลอดภัยทางกายภาพ

๑) การตรวจสอบและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ : โรงเรียนควรตรวจสอบสภาพอาคาร ห้องเรียน สนามเด็กเล่น และอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดจากโครงสร้างที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ

๒) การจัดพื้นที่ที่ปลอดภัยและมีสัญลักษณ์แนะนำ : เช่น การทำเครื่องหมายทางเดิน การติดตั้งป้ายเตือนในพื้นที่เสี่ยง และการกำหนดพื้นที่ห้ามเข้าที่อาจเป็นอันตรายสำหรับนักเรียน

๓) การควบคุมการเข้าถึงของบุคคลภายนอก : มีระบบการตรวจสอบและบันทึกข้อมูลของบุคคลที่เข้ามาในโรงเรียน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรมีการตรวจสอบประวัติและบัตรประจำตัวผู้มาติดต่อ เพื่อป้องกันการเข้าถึงของบุคคลที่ไม่พึงประสงค์

๒. การสร้างสุขภาวะและความปลอดภัยด้านสุขภาพ

๑) การส่งเสริมสุขอนามัย : ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขอนามัยที่ดี เช่น การจัดพื้นที่ล้างมือ การให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด และการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อ

๒) การจัดการโรคติดเชื้อและเฝ้าระวังโรค : มีการคัดกรองสุขภาพของนักเรียนและบุคลากร เช่น การตรวจวัดอุณหภูมิในช่วงโรคระบาด และการแจ้งเตือนหากมีการระบาดของโรค

๓) การให้บริการปฐมพยาบาลเบื้องต้น : จัดเตรียมชุดปฐมพยาบาลและบุคลากรที่มีความรู้ในการปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงการมีขั้นตอนในการส่งนักเรียนที่บาดเจ็บไปยังสถานพยาบาล

๓. การป้องกันความรุนแรงและการรังแก (Bullying)

๑) การสร้างวัฒนธรรมที่เคารพและสนับสนุนซึ่งกันและกัน : โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครู และนักเรียนมีความเคารพซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยในการเรียนรู้

๒) การให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อต้านการรังแก : สอนให้นักเรียนเข้าใจถึงผลเสียของการรังแก และสร้างความตระหนักรู้ในด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงมีระบบให้แจ้งเหตุการณ์การรังแกอย่างปลอดภัยโดยไม่เปิดเผยชื่อ

๓) การมีครูหรือเจ้าหน้าที่คอยดูแลพฤติกรรมของนักเรียน : มีครูหรือเจ้าหน้าที่ดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด รวมถึงการสนับสนุนให้เพื่อนช่วยเพื่อน หากพบพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดความรุนแรง

๔. การเตรียมแผนเผชิญเหตุฉุกเฉิน

๑) การฝึกอบรมการอพยพในกรณีฉุกเฉิน : โรงเรียนควรจัดการฝึกซ้อมการอพยพเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ แผ่นดินไหว หรืออุบัติเหตุอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนและครูมีความพร้อมและสามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง

๒) การจัดทำแผนการเผชิญเหตุและป้องกันความเสี่ยง : มีการกำหนดแผนการเผชิญเหตุ และป้องกันอันตรายที่ครอบคลุม และให้บุคลากรเข้าใจในแผนการเผชิญเหตุนี้อย่างทั่วถึง

๕. การให้คำปรึกษาและดูแลสุขภาพจิต

๑) การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา : มีบริการให้คำปรึกษาจากครูแนะแนว หรือจิตแพทย์ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถจัดการกับปัญหาทางจิตใจ ความเครียด หรือปัญหาภายในครอบครัวได้

๒) การส่งเสริมการตระหนักรู้ด้านสุขภาพจิต : ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพจิต และให้ความรู้ในการจัดการอารมณ์และความเครียดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกหายใจลึก ๆ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมผ่อนคลาย

๖. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

๑) การสร้างเครือข่ายร่วมกับผู้ปกครอง : โรงเรียนควรเปิดช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบและมีส่วนร่วมในมาตรการความปลอดภัยต่าง ๆ ของโรงเรียน

๒) การประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่น : เช่น สถานีตำรวจ โรงพยาบาล หรือสำนักงานสาธารณสุข เพื่อให้ความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉินและการจัดอบรมด้านความปลอดภัย

๗. การประเมินผลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๑) การติดตามและประเมินมาตรการความปลอดภัย : โรงเรียนควรติดตามผลการดำเนินงานและประเมินประสิทธิภาพของมาตรการความปลอดภัยอยู่เสมอ เพื่อหาจุดที่ควรปรับปรุง

๒) การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง : เมื่อพบปัญหาหรือข้อบกพร่อง โรงเรียนควรมีการพัฒนาปรับปรุงให้มาตรการเหล่านี้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

๑) สถานศึกษาที่มีและใช้ระบบดูแลความปลอดภัยและภัยทุกรูปแบบให้กับผู้เรียน

๒) สถานศึกษามีแผนเผชิญเหตุ กระบวนการแนวทางส่งเสริมสร้างการรับรู้ และการชักจูง สร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีและใช้ระบบดูแลความปลอดภัยและภัยทุกรูปแบบให้กับผู้เรียน

๒) ร้อยละของสถานศึกษามีแผนเผชิญเหตุ กระบวนการแนวทางส่งเสริมสร้างการรับรู้ และการชักจูง สร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๙ สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัย เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอ่าน การคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล, และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) และการเตรียมความพร้อมเพื่อการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA)

การศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การเข้าถึงการศึกษาทุกช่วงวัยอย่างทั่วถึงจะช่วยยกระดับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ปิดช่องว่างทางสังคม สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ โดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึง การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่าย เยาวชนและผู้ใหญ่สามารถเข้าถึงการฝึกอบรมทักษะอาชีพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ขจัดความไม่เสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ ตลอดจนบรรลุการเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีคุณภาพอย่างถ้วนหน้า ซึ่งในระยะที่ผ่านมา การเข้าถึงการศึกษาและการสำเร็จการศึกษาของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น

โดยสัดส่วนของผู้เรียนที่เข้าศึกษาในแต่ละช่วงวัย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา (๓-๕ ปี) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๗๕.๗๖ ในปี ๒๕๖๔ เป็นร้อยละ ๘๖.๕๘ ในปี ๒๕๖๕ ระดับประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี) ที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙๘.๙๔ ในปี ๒๕๖๔ เป็นร้อยละ ๑๐๑.๑๖ ในปี ๒๕๖๕ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (๑๒-๑๔ ปี) ที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙๔.๖๘ ในปี ๒๕๖๔ เป็นร้อยละ ๙๘.๐๔ ในปี ๒๕๖๕ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (สามัญศึกษา + อาชีวศึกษา อายุ ๑๕-๑๗ ปี) ที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๘๐.๙๘ ในปี ๒๕๖๔ เป็นร้อยละ ๙๖.๑๗ ในปี ๒๕๖๕ ตามลำดับ (ข้อมูลจากดัชนี การศึกษาระดับภาค ๑ - ๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของคนไทย กลับมีแนวโน้มลดลง เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น และผลการประเมินโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) โดยพบว่าตั้งแต่ปี ๒๐๐๐ - ๒๐๒๒ นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้าน คณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และการอ่านมีแนวโน้มลดลง ดังนั้น การปรับปรุงระบบการศึกษาและการพัฒนา ทักษะที่จำเป็นเพื่อเพิ่มคุณภาพของระบบการศึกษา ตลอดจนสมรรถนะและทักษะอาชีพที่จำเป็นของผู้เรียนและ ผู้สำเร็จการศึกษาตามช่วงวัย จึงเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ประเทศไทยยังคงประสบอยู่อีกหลาย ประการ เช่น นักเรียนจำนวนมากยังไม่มีทักษะพื้นฐาน เช่น ทักษะการอ่าน การคิดคำนวณ วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีดิจิทัลที่ควรจะมี ซึ่งสะท้อนให้เห็นที่ประจักษ์ในผลการประเมินต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล แม้กระทั่งอัตราส่วนของเด็กที่ไม่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ยังคงค่อนข้างสูง จึงทำให้เยาวชนจำนวนมากขาดทักษะ ที่จำเป็นต่อการทำงานในโลกแห่งความเป็นจริง

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยอยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ระบบ การศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้มีความก้าวหน้าในด้านการเข้าถึงการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับ มัธยมศึกษา รวมทั้งมีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การปฏิรูประบบการศึกษาที่กำลัง เกิดขึ้นในไทยจะมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาข้างต้น แต่การสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำให้คนทุกช่วง วัยได้เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ จะต้องสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้ เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการพัฒนา สมรรถนะและทักษะของผู้เรียนตามช่วงวัย ในขณะที่ทักษะพื้นฐานต่าง ๆ เช่น การคำนวณและการอ่านเขียนยังคงเป็น พื้นฐานสำคัญต่อการเรียนรู้ในอนาคต นักเรียนต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ด้วย เพื่อให้พวกเขาเติบโตได้ในยุคแห่งความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา เช่น การปรับตัว การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล และการทำงานร่วมกับคนอื่นซึ่งเป็นทักษะ ที่นำไปใช้ได้ สถานการณ์ที่แตกต่างกัน ตามแนวโน้มปัจจุบันที่คนรุ่นใหม่จะเปลี่ยนงานข้ามสาขาอาชีพ ที่หลากหลายซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถในการนำทักษะที่มีไปปรับใช้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ใน ขณะเดียวกันก็เกิดอาชีพใหม่ขึ้นมาเป็นจำนวนมาก ที่ต้องอาศัย Skills หรือทักษะเฉพาะทางอันหลากหลายเพื่อให้ ตอบโจทย์กับลักษณะการทำงานรูปแบบใหม่ที่น่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Future Skill) อีกทั้ง ควรให้ความสำคัญกับ กระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ควรได้รับการปฏิรูปไปพร้อมกับการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาและวิธีการเรียน การสอน เนื่องจากกระบวนการสอบและประเมินผลในปัจจุบันไม่ได้ถูกออกแบบมาภายใต้กรอบแนวคิดที่ต้องการ พัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน ทั้งนี้ การประเมินผลควรจะเป็นการวัดสมรรถนะและความสามารถในการ เรียนรู้สิ่งใหม่ของผู้เรียน และควรเป็นส่วนหนึ่งของโครงการหรือกิจกรรมในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นตลอดปี การศึกษา

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) นักเรียน/ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาศึกษาและการฝึกอบรมตามช่วงวัยได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ๒) นักเรียน/ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) เหมาะสมตามช่วงวัย
- ๓) การเตรียมความพร้อมเพื่อการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Program for International Student Assessment : PISA)

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละนักเรียน/ผู้เรียนได้รับการศึกษาตามช่วงวัย (ปฐมวัย ถึง วัยสูงอายุ)
- ๒) จำนวนผู้เรียนได้รับการฝึกอบรมตามช่วงวัย (วัยเรียน ถึง วัยสูงอายุ)
- ๓) จำนวนผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)
- ๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่งเสริมการประเมินความฉลาดรู้ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Program for International Student Assessment : PISA)

๒.๑๐ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็วและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในช่วงที่ผ่านมา เป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) มาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นเทคโนโลยีขั้นสูงที่สร้างความสามารถให้กับอุปกรณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลได้เทียบเท่าสติปัญญาของมนุษย์ด้วยความรวดเร็ว ซึ่งเทคโนโลยีนี้ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่างๆ ของมนุษย์ในวงกว้าง ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ภาครัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ จึงได้ส่งเสริมให้มีการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ ทั้งยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนไทยในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่จะมุ่งเน้นทั้งการพัฒนาผู้เรียนและครูในทุกด้าน และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร) ได้ให้ความสำคัญกับทุนมนุษย์ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ รัฐบาลมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ พร้อมทั้งให้แนวทางการดำเนินการ ๘ ข้อ โดยข้อ (๕) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้สองภาษา โดยใช้ AI เป็นตัวช่วย

กระทรวงศึกษาธิการได้วิเคราะห์สถานการณ์ ข้อมูลสภาพปัญหาการบริหารงานภาครัฐ ปัญหาการจัดการศึกษาของไทยในช่วงที่ผ่านมา และเล็งเห็นประโยชน์และโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะปฏิวัติระบบการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ซึ่งกำหนดเป้าหมายการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการสอนปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในสถาบันการศึกษา สร้างผู้สอนและผู้เรียนทุกช่วงชั้น ให้มีความรู้ด้าน AI และส่งเสริมให้ครูใช้ AI ในการจัดการเรียน

การสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ และกำหนดประเด็นการตรวจราชการ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอน

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่นำเทคโนโลยี ที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วย ในการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

๒) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

๒.๑๑ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข และนโยบาย “สุขาดี มีความสุข”

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนไทยในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดี โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ในประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ก็มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัยเช่นเดียวกัน รวมถึง นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทุกด้านและการเติบโต อย่างมีคุณภาพ เป็นนโยบายสำคัญที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ย่อมต้องสร้างการเรียนรู้ที่จะเป็นคนเก่งและคนดีต้องควบคู่ไปกับการเป็นคน ที่มีความสุข มีมุมมองที่ดีต่อการเรียนรู้อันเป็นรากฐานที่สำคัญ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow's ที่เป็นหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษา ได้ชี้ให้เห็นถึงการสนับสนุนทางด้านอารมณ์และความรู้สึกของ มนุษย์นั้น จัดเป็นความต้องการที่มีความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆ ตามมา ซึ่งการใส่ใจสนับสนุนทางด้านอารมณ์และสภาพจิตใจที่ดี จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองทางการเรียนรู้ มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนจะได้พัฒนาความสามารถทางวิชาการตามความถนัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อได้เรียนรู้อย่างมีความสุข จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เป็นผู้มี ความสุขที่จะช่วยเหลือผู้อื่น และเป็นผู้ที่มีความสุขในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

ดังนั้น นโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ของพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามบริบทของประเทศและสังคมโลก ใช้หลักการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน โดยใช้แนวความคิด “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็นแนวทางให้ทุก หน่วยงานในสังกัดและในกำกับกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มี ความสุข” เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถไปด้วยกัน ซึ่งการเรียนการสอนจำเป็นต้อง เริ่มจากความสุขทั้งผู้เรียน ผู้สอน และผู้ปกครอง เมื่อมีความสุขจะส่งผลให้การเรียนดีขึ้น เมื่อการเรียนดีขึ้นจะส่งผล

กลับไปทำให้มีความสุขมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขและผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

จุดเน้น/ประเด็นการตรวจติดตาม

- ๑) สถานศึกษาดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข
- ๒) สุขชาติ มีความสุข

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้กำหนดแนวทางหรือจัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข
- ๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการตามนโยบาย “สุขชาติ มีความสุข” (๕๕.)

ส่วนที่ ๔

แนวทางการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กลไกการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๑. การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (Inspection) เป็นการลงพื้นที่ตรวจราชการ และการตรวจราชการผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ZOOM Meeting , Google Meet เป็นต้น

๒. การกำกับ ติดตาม (Monitoring)

๒.๑ การรายงานจากส่วนราชการในส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๒ การรายงานจากสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒.๓ การรายงานจากระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (e – Inspection)

๒.๔ การรายงานจากระบบขับเคลื่อนนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (<https://policy.moe.go.th>) ซึ่งเป็นระบบติดตามการลงพื้นที่ สำหรับผู้ใช้งานระบบซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงในการติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายและมีข้อสั่งการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ พร้อมทั้งมีการรายงานผลที่ได้ดำเนินการ/ที่ได้สั่งการจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการติดตามประเมินผลนโยบายการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ถึงความก้าวหน้า แนวโน้มความสำเร็จของนโยบาย เปรียบเทียบกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด รวมทั้งการติดตามประเมินผลในประเด็นที่พบปัญหาหรือแนวโน้มที่จะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

การกำหนดพื้นที่การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดพื้นที่การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๒๑/๒๕๖๑ เรื่อง กำหนดพื้นที่ตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีเขตตรวจราชการส่วนกลาง และเขตตรวจราชการที่ ๑ - ๑๘ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่อง การจัดตั้งภาค กลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการกลุ่มจังหวัด ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยจัดตั้งกลุ่มจังหวัด จำนวน ๑๘ กลุ่มจังหวัด ๖ ภาค ประกอบกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง สถานที่จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ และการแบ่งเขตตรวจราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเขตพื้นที่ที่ติดต่อกัน ซึ่งมีภูมิประเทศ ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และลักษณะของพื้นที่เศรษฐกิจ และสังคมที่มีความใกล้เคียงกัน มีจุดอ่อนจุดแข็งในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน ทำให้ง่ายต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงการกำหนดพื้นที่การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

เขตตรวจราชการ	ภาค	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด
เขตตรวจราชการส่วนกลาง	ส่วนกลาง	-	กรุงเทพมหานคร
เขตตรวจราชการที่ ๑	กลาง	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี ^๑ สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง
เขตตรวจราชการที่ ๒		กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล	นนทบุรี ปทุมธานี ^๒ นครปฐม สมุทรปราการ
เขตตรวจราชการที่ ๓		กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑	กาญจนบุรี ราชบุรี ^๓ สุพรรณบุรี
เขตตรวจราชการที่ ๔		กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม ^๔ สมุทรสาคร
เขตตรวจราชการที่ ๕	ภาคใต้	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	ชุมพร นครศรีธรรมราช ^๕ พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา
เขตตรวจราชการที่ ๖		กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ^๖ ระนอง สตูล
เขตตรวจราชการที่ ๗	ภาคใต้ชายแดน	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	นราธิวาส ปัตตานี ยะลา ^๗
เขตตรวจราชการที่ ๘	ภาคตะวันออก	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑	ฉะเชิงเทรา ^๘ ชลบุรี ^๙ ระยอง
เขตตรวจราชการที่ ๙		กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒	จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว
เขตตรวจราชการที่ ๑๐	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑	บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี ^{๑๐}
เขตตรวจราชการที่ ๑๑		กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร ^{๑๑}
เขตตรวจราชการที่ ๑๒		กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ^{๑๒} มหาสารคาม ร้อยเอ็ด
เขตตรวจราชการที่ ๑๓		กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑	ชัยภูมิ นครราชสีมา ^{๑๓} บุรีรัมย์ สุรินทร์
เขตตรวจราชการที่ ๑๔	ภาคเหนือ	กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒	ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ^{๑๔}
เขตตรวจราชการที่ ๑๕		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	เชียงใหม่ ^{๑๕} แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
เขตตรวจราชการที่ ๑๖		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	เชียงราย ^{๑๖} น่าน พะเยาแพร่
เขตตรวจราชการที่ ๑๗		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ตาก พิจิตร ^{๑๗} เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์
เขตตรวจราชการที่ ๑๘		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒	กำแพงเพชร นครสวรรค์ ^{๑๘} พิจิตร อุทัยธานี

หมายเหตุ จังหวัดที่พิมพ์ตัวหนาเป็นสถานที่ตั้งของสำนักงานศึกษาธิการภาค ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง สถานที่จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาคเหนือ (17 จังหวัด)

เขต 15

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน

เขต 16

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

เชียงราย น่าน พะเยา แพร่

เขต 17

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ตาก พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์

เขต 18

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2

กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี

ภาคใต้ชายแดน

เขต 7 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

นราธิวาส ปัตตานี ยะลา

ภาคกลาง (17 จังหวัด)

เขต 1

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง

เขต 2

กลุ่มจังหวัดภาคกลางบริเวณลพ

นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ

เขตส่วนกลาง

กรุงเทพมหานคร

เขต 3

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1

กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี

เขต 4

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2

ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

ภาคใต้ (11 จังหวัด)

เขต 5

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา

เขต 6

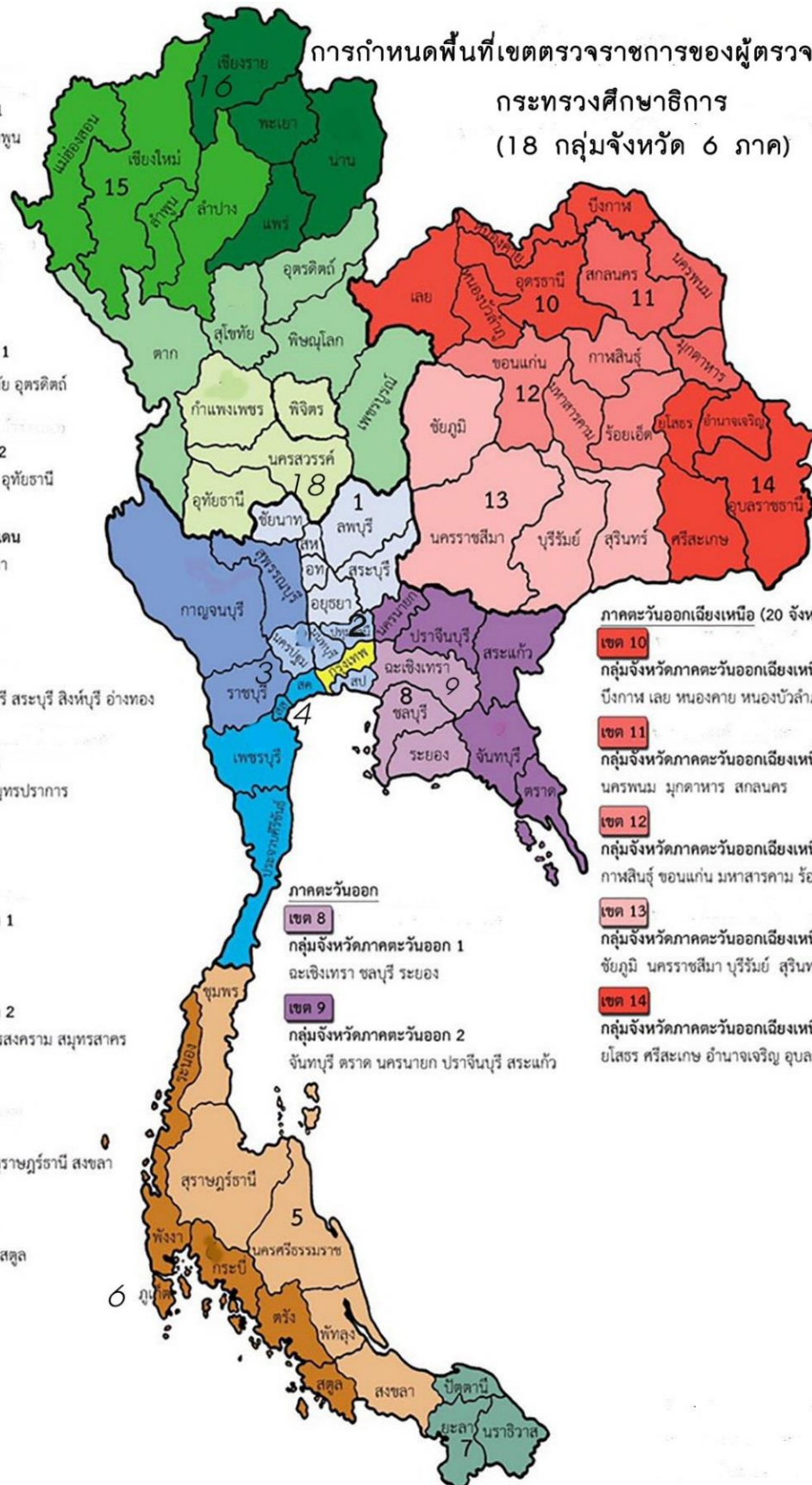
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล

การกำหนดพื้นที่เขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ

(18 กลุ่มจังหวัด 6 ภาค)

การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลตามรอบที่กำหนด

จากการประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ได้มีมติเห็นชอบแผนการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งตามแผนดังกล่าว ได้กำหนดนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมถึงจุดเน้น/ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล และตัวชี้วัด ทั้งนี้ จึงได้มีการกำหนดรอบในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลตามจุดเน้น/ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล และตัวชี้วัด ดังนี้

๑. การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลตามจุดเน้น/ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล จะดำเนินการเก็บข้อมูล ทั้ง ๒ รอบ (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ ๒) โดยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ซึ่งสำหรับหน่วยรับตรวจ จะนำเสนอเฉพาะนโยบาย และจุดเน้น/ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผลที่ได้ดำเนินการเท่านั้น ส่วนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจะรวบรวมข้อมูลจากหน่วยรับตรวจ หน่วยงานและสถานศึกษาภายในจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการภาคจะรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่อยู่ในเขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ และสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สป. จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานส่วนกลาง ตามนโยบาย และจุดเน้น/ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผลที่แต่ละหน่วยงานได้ดำเนินการเท่านั้น

๒. การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัด จะดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณที่เป็นการติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายตามนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจะเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัดที่กำหนด และสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัดจากหน่วยงานส่วนกลางที่ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายนั้น ๆ ทั้งนี้ การเก็บข้อมูลรายตัวชี้วัดจะดำเนินการตามรอบในการเก็บข้อมูล รายละเอียดแสดงดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ แสดงรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลตามจุดเน้น/ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล และตัวชี้วัดตามนโยบายการตรวจราชการ
และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

นโยบาย	จุดเน้น/ประเด็น การตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่ ขับเคลื่อน นโยบาย	หน่วยงานที่ให้/ รวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัด	รอบการจัดเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัด
๑.นโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา					
๑.๑ พัฒนาและต่อยอดวิธีการ ประเมินวิทยฐานะครู และบุคลากรทางการศึกษา ขั้นตอน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ	๑) การสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประเมินวิทยฐานะครูและ บุคลากรทางการศึกษา (ว PA) ๒) การใช้งานระบบประเมินวิทยฐานะ ดิจิทัล (DPA) ของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาได้รับการประเมิน วิทยฐานะเปรียบเทียบกับผู้อื่นขอรับการ ประเมินวิทยฐานะผ่านระบบ การประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (DPA)	- สพฐ. - สอศ. - สกร. - สำนักงาน ก.ค.ศ.	สำนักงาน ก.ค.ศ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๑.๒ ย้ายครูและบุคลากร ทางการศึกษาคืนถิ่น กลับภูมิลำเนา ด้วยความโปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน	๑) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง ๒) การใช้ระบบการย้ายข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (Teacher Rotation System : TRS)	๑) ร้อยละของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่ได้รับการย้ายผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (Teacher Rotation System : TRS) เปรียบเทียบกับจำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ยื่นคำร้องขอ ย้ายผ่านระบบ	สำนักงาน ก.ค.ศ.	สำนักงาน ก.ค.ศ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
		๒) ระดับความพึงพอใจของครูที่ใช้ บริการ ระบบการย้ายข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (Teacher Rotation System : TRS)	สำนักงาน ก.ค.ศ.	สำนักงาน ก.ค.ศ.	รอบที่ ๒

นโยบาย	จุดเน้น/ประเด็น การตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่ ขับเคลื่อน นโยบาย	หน่วยงานที่ให้/ รวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัด	รอบการจัดเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัด
๑.๓ พัฒนาและต่อยอด การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและ บุคลากรทางการศึกษาอย่าง เป็นระบบ และเห็นผลเป็น รูปธรรม	๑) การดำเนินการของสถานี แก้หนี้/และคณะกรรมการแก้ไขปัญหา หนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ๒) การเสริมสร้างวินัยทางการเงินให้ ครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการ ศึกษาที่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน เทียบกับจำนวนครูที่เข้าร่วมโครงการ ๒) ร้อยละของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการ เสริมสร้างวินัยทางการเงิน	ทุกหน่วยงาน	- สำนักงาน ก.ค.ศ. - สตพ.สป.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๑.๔ จัดหาอุปกรณ์การสอน และสวัสดิการให้เพียงพอ และ เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการ จัดการเรียนรู้และพัฒนา ศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ	๑. การสนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์ การเรียนการสอน ได้เหมาะสมตาม ความต้องการของสถานศึกษา ๒. การบูรณาการความร่วมมือ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ หน่วยงานเครือข่ายอื่นๆ ๓. การดำเนินการสำรวจความ ต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในการ ใช้อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน	ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการสนับสนุน อุปกรณ์การเรียนการสอน (จำแนกตามแหล่ง ที่สนับสนุน)	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๑.๕ ดำเนินการยกเลิกครูเวร อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัยของครู สำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมี คุณภาพ	การบริหารจัดการ และการกำหนดมาตรการ ของสถานศึกษาหลังการยกเลิกครูเวร	จำนวนสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการ และมีมาตรการหลังการยกเลิก ครูเวร	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒

นโยบาย	จุดเน้น/ประเด็น การตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่ ขับเคลื่อน นโยบาย	หน่วยงานที่ให้/ รวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัด	รอบการจัดเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัด
๑.๖ จัดหานักการ การโรงเพื่อช่วยลดภาระครู และบุคลากร ทางการศึกษา และช่วยรักษาความปลอดภัย	การจัดหานักการการโรง เพื่อช่วยลดภาระ ครูฯ และช่วยรักษา ความปลอดภัย	จำนวนสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการ จัดหา/จัดจ้างนักการการโรง (จำแนกแหล่งงบประมาณ)	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๑.๗ ปรับลดภาระงาน ที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน	๑) การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมา ช่วยลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือ ซ้ำซ้อน ๒) การบูรณาการการทำงาน เพื่อปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น หรือ ซ้ำซ้อน	๑) ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่ นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยลดภาระ งานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน ๒) จำนวนหน่วยงาน/สถานศึกษา ที่มีนวัตกรรมในการบูรณาการ การทำงานเพื่อปรับลดภาระงาน ที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน	ทุกหน่วยงาน	สทผ.สป.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๑.๘ แก้ปัญหาการขาดแคลน ครูและบุคลากรทางการศึกษา	การบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาการ ขาดแคลนครู และบุคลากรทางการศึกษา	ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับ การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู และบุคลากรทางการศึกษาเทียบกับ สถานศึกษาที่ขาดแคลน	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	สทผ.สป.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๒. นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง					
๒.๑ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง” มีระบบ หรือ แพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาค ทางการศึกษาและส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต	๑) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าถึง แพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบไม่เสีย ค่าใช้จ่าย ๒) การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอน สร้างหรือพัฒนานวัตกรรมสื่อการ เรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการ สอน	ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าถึงแพลตฟอร์ม การเรียนรู้แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒

นโยบาย	จุดเน้น/ประเด็น การตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่ ขับเคลื่อน นโยบาย	หน่วยงานที่ให้/ รวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัด	รอบการจัดเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัด
๒.๒ ช่วยเหลือเด็ก และเยาวชนที่หลุดระบบ การศึกษา (Zero Drop out) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย	๑) การค้นหา ช่วยเหลือ ส่งต่อ และ ดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบ การศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ๒) การป้องกัน ฝึกระวังเด็กและ เยาวชน ที่อยู่ในระบบการศึกษาไม่ให้ หลุดออกจากระบบการศึกษาชั้น พื้นฐาน (อายุ ๓ - ๑๘ ปี)	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่หลุดระบบ การศึกษาได้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา	- สกศ. - สป. - สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๒.๓ จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ อย่างน้อย ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ	๑) การสนับสนุนและพัฒนาให้ โรงเรียนคุณภาพมีผลการประเมิน (School Grading) สูงขึ้น ๒) คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนคุณภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น อาทิ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้น พื้นฐาน (O-NET)	๑) ร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน (School Grading) ที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐	สปฐ.	สศพ.สป.	รอบที่ ๒
		๒) ร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น (O-NET, NT, RT)			
๒.๔ พัฒนาระบบการแนะแนว การเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็น รูปธรรม ส่งเสริมการคิด อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล	๑) การพัฒนาระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และการแนะแนว เป้าหมายชีวิต ๒) การส่งเสริม สนับสนุนพัฒนา ผู้เรียน พหุปัญญา ตามความถนัดและ ความสนใจ ของผู้เรียนรายบุคคล เพื่อ พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	๑) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการแนะ แนวการเรียนรู้ (Coaching) และการแนะแนวเป้าหมายชีวิต	- สปฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	สศพ.สป.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
		๒) ร้อยละของครูผู้สอนที่ได้รับการพัฒนา ด้านระบบการแนะแนว (Coaching)			
		๓) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.๓ - ม.๖ ที่ มีข้อมูลการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ ตามพหุปัญญารายบุคคล	- สปฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	สศพ.สป.	รอบที่ ๒

นโยบาย	จุดเน้น/ประเด็น การตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่ ขับเคลื่อน นโยบาย	หน่วยงานที่ให้/ รวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัด	รอบการจัดเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัด
๒.๕ พัฒนาระบบการศึกษา ที่ยืดหยุ่น ตอบโจทย์ศักยภาพ ผู้เรียน โดยมีระบบวัดผล รับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียน เพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตร ในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบ ระดับการศึกษาการประเมินผล การศึกษา ผ่านธนาคาร หน่วยกิต (Credit bank)	๑) สถานศึกษามีระบบการนำหน่วย กิตสะสมและประสบการณ์การทำงาน มา เทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ๒) สถานศึกษามีหลักสูตรที่ตอบสนอง ต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ๓) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน ที่มีความสามารถเป็นเลิศ หรือมี ความรู้ประสบการณ์หรือสมรรถนะ ได้รับการเทียบระดับการศึกษา	๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีหลักสูตร สถานศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความ ถนัดและความสนใจของผู้เรียน	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
		๒) ร้อยละของผู้เรียน ประชาชนที่ สามารถนำหน่วยกิตสะสมและ ประสบการณ์วิชาชีพมาเทียบคุณวุฒิ รับรองมาตรฐานวิชาชีพ	สอศ.	สศพ.สป.	รอบที่ ๒
๒.๖ พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียนมี รายได้ระหว่างเรียน จบแล้ว มีงานทำ (Learn to Earn)	๑) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ทักษะอาชีพมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้ว มีงานทำ	๑) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา ทักษะอาชีพแล้วมีรายได้ระหว่างเรียน	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
		๒) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงาน ทำ หรือประกอบอาชีพได้	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๒
๒.๗ จัดให้มีอาหารสำหรับ นักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะ ทุพโภชนาการ	๑) สถานศึกษาดำเนินการจัดหา อาหารตามหลักโภชนาการให้กับ นักเรียน	๑) ร้อยละของนักเรียนที่มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์มาตรฐาน	สพฐ.	สศพ.สป.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒

นโยบาย	จุดเน้น/ประเด็น การตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่ ขับเคลื่อน นโยบาย	หน่วยงานที่ให้/ รวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัด	รอบการจัดเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัด
๒.๘ ส่งเสริมให้มีกระบวนการ สร้างความปลอดภัยให้กับ ผู้เรียน	๑) สถานศึกษาที่มีและใช้ระบบดูแล ความปลอดภัยและภัยทุกรูปแบบ ให้กับผู้เรียน ๒) สถานศึกษามีแผนเผชิญเหตุ กระบวนการแนวทางส่งเสริมสร้างการ รับรู้ และการชักจูงสร้างความปลอดภัย ให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา	๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีและใช้ ระบบดูแลความปลอดภัยและภัยทุก รูปแบบให้กับผู้เรียน ๒) ร้อยละของสถานศึกษามีแผนเผชิญเหตุ กระบวนการแนวทางส่งเสริมสร้างการรับรู้ และการชักจูงสร้างความปลอดภัยให้กับ ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๒.๙ สร้างโอกาสให้คนทุกช่วง วัย เข้าถึงการศึกษาและการ ฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมี คุณภาพตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย จนถึงการศึกษาลดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การอ่าน การคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล , และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่ง อนาคต (Future Skill) และ การเตรียมความพร้อมเพื่อการ ประเมินสมรรถนะนักเรียน มาตรฐานสากล (PISA)	๑) นักเรียน/ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษา และการฝึกอบรมตามช่วงวัยได้อย่าง ทั่วถึง และเท่าเทียม ๒) นักเรียน/ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) เหมาะสมตามช่วงวัย ๓) การเตรียมความพร้อม เพื่อการประเมินสมรรถนะนักเรียน มาตรฐานสากล (Program for International Student Assessment : PISA)	๑) ร้อยละของนักเรียน/ผู้เรียนได้รับ การศึกษาตามช่วงวัย (ปฐมวัย ถึง วัยสูงอายุ) ๒) จำนวนผู้เรียนได้รับการฝึกอบรมตาม ช่วงวัย (วัยเรียน ถึง วัยสูงอายุ) ๓) จำนวนผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะ ที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) ๔) ร้อยละของสถานศึกษาที่สอนใน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่งเสริมการ ประเมินความฉลาดรู้ ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะ นักเรียนมาตรฐานสากล (Program for International Student Assessment : PISA)	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร. - สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	สศพ.สป. สศพ.สป. ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ รอบที่ ๒ รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒

นโยบาย	จุดเน้น/ประเด็น การตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่ ขับเคลื่อน นโยบาย	หน่วยงานที่ให้/ รวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัด	รอบการจัดเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัด
๒.๑๐ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วย ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการ พัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ	การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการ สอน	๑) ร้อยละของสถานศึกษาที่นำ เทคโนโลยี ที่ทันสมัยและเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการ จัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ ๒) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา ทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะ ภาษาต่างประเทศ	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒
๒.๑๑ ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความสุข และนโยบาย “สุชาติ มีความสุข”	๑.สถานศึกษาดำเนินการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข ๒.สุชาติ มีความสุข	๑. ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้กำหนด แนวทางหรือจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข ๒. ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ ดำเนินการตามนโยบาย “สุชาติ มีความสุข” (๕ ส.)	- สพฐ. - สอศ. - สช. - สกร.	ศธจ.	รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒

การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๑. การรายงานผลการตรวจราชการ

๑) สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล (ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ) รวบรวมข้อมูลผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ทุกเขตตรวจราชการ สรุปภาพรวมแต่ละนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในแต่ละเขตตรวจราชการ ตามรอบการรายงาน ดังนี้

๑.๑) รอบที่ ๑ สรุปภาพรวมรายนโยบายในแต่ละเขตตรวจราชการ ภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

๑.๒) รอบที่ ๒ สรุปภาพรวมรายนโยบายในแต่ละเขตตรวจราชการ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๘

๒) สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล (กลุ่มสนับสนุนการตรวจราชการ) รวบรวมข้อมูลผลการตรวจราชการ ทุกเขตตรวจราชการ จัดทำรายงานผลการตรวจราชการภาพรวม ตามรอบการรายงานดังนี้

๒.๑) รอบที่ ๑ รายงานผลการตรวจราชการภาพรวม ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘

๒.๒) รอบที่ ๒ รายงานผลการตรวจราชการภาพรวม ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘

๒. การรายงานผลการติดตามและประเมินผล

๑) การรายงานผลของส่วนราชการ ขอให้ส่วนราชการรายงานผลการติดตามและประเมินผลตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ได้ดำเนินการ ตามรอบการรายงานดังนี้

๑.๑) รอบที่ ๑ รายงานผลการติดตามและประเมินผล ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘

๑.๒) รอบที่ ๒ รายงานผลการติดตามและประเมินผล ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘

๒) การรายงานผลผ่านระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (e – Inspection) เป็นการรายงานผลการติดตามและประเมินผล ตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้รายงานข้อมูล ประกอบด้วย สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๒.๑) ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นผลการดำเนินงานตามจุดเน้นและประเด็นการติดตามและประเมินผล และตัวชี้วัดของแต่ละนโยบาย หรือเป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลที่น่ามาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒) ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบาย ข้อค้นพบ ข้อเท็จจริง ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัด รวมถึงข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา

สำหรับการรายงานผลผ่านระบบ e – inspection ได้ดำเนินการพัฒนาระบบและมีการประชุมชี้แจงการเข้าใช้ระบบและนำเข้าสู่ข้อมูลร่วมกับหน่วยงาน หน่วยรับตรวจ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้

๓. การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑) การรายงานผลของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๑.๑) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวบรวมข้อมูลผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลจากหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด รายงานผลไปยังสำนักงานศึกษาธิการภาค โดยรอบที่ ๑ รายงานภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘ และรอบที่ ๒ รายงานภายในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

๑.๒) สำนักงานศึกษาธิการภาค รวบรวมข้อมูลผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานและสถานศึกษา รายงานผลไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ รายงานภายในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๘ และรอบที่ ๒ รายงานภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘

๒) การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภาพรวม แบ่งเป็น ๒ รอบ ดังนี้

๒.๑) การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – มีนาคม ๒๕๖๘) ภายในวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๒.๒) การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ช่วงเดือนเมษายน – กันยายน ๒๕๖๘) ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๔. การรายงานผ่านระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (e-Inspection)

ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (e-Inspection) เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการรายงานผลและการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ใช้สำหรับการสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ และผู้สนับสนุนการตรวจราชการให้ปฏิบัติงานตรวจราชการและติดตามประเมินผลมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และทันต่อสถานการณ์ โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา ประกอบด้วย (๑) ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา เช่น จำนวนสถานศึกษา จำนวนครู/นักเรียน/นักศึกษา (๒) ข้อมูลคุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SER) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา (๓) ข้อมูลคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ O-NET, N-NET, V-NET, RT, NT ซึ่งการแสดงผลของข้อมูลดังกล่าวจะแสดงผลข้อมูลในระดับภาพรวมประเทศ ระดับภาค/เขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตรวจ ติดตามและใช้ประโยชน์ข้อมูลประกอบการลงพื้นที่ วิเคราะห์ วางแผนในระดับเชิงพื้นที่

๒) การรายงานผลตามจุดเน้น/ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล และตัวชี้วัดในแต่ละนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากส่วนราชการ หน่วยงาน/สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบาย ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับข้อมูลในส่วนนี้กำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงพัฒนาระบบการรายงาน

๓) การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลฯ ของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๔) การรายงานจากระบบขับเคลื่อนนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (<https://policy.moe.go.th>) เป็นระบบติดตามการลงพื้นที่ สำหรับผู้บริหารระดับสูงในการติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายและมีข้อสั่งการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ พร้อมทั้งมีการรายงานผลที่ได้ดำเนินการ/ที่ได้สั่งการจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนนี้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาระบบการใช้งาน ทั้งนี้ จะมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบข้อมูลสารสนเทศฯ (e-Inspection) เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูง ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการสามารถใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ปฏิทินการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กิจกรรม	ช่วงเวลา	ผู้รับผิดชอบ
รอบที่ ๑ เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - มีนาคม ๒๕๖๘		
การตรวจราชการและติดตามประเมินผล รอบที่ ๑		
๑. สำนักงานศึกษาธิการภาค จัดประชุมประสานแผนปฏิบัติการตรวจราชการฯ ร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงานในพื้นที่ จัดทำปฏิทินการตรวจราชการและติดตาม ประเมินผลฯ	ธันวาคม ๒๕๖๗	ผตร./ ผช.ผตร.
๒. การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	ธันวาคม ๒๕๖๗ - มีนาคม ๒๕๖๘	ผตร. / ผช.ผตร.
การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผล รอบที่ ๑		
๑. การรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการแต่ละท่าน สรุปภาพรวมรายงานนโยบาย ในแต่ละเขตตรวจราชการ	ภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘	ผช.ผตร. / สดผ.
๒. การรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม	ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘	สดผ. กลุ่มสนับสนุน การตรวจราชการ
๓. การรายงานผลการติดตามประเมินผลตามนโยบาย การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ตามนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ระดับส่วนราชการ	ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘	สพฐ. / สอศ. / สกศ. / สป.(สช.) / สกร.
๔. การรายงานข้อมูลตามนโยบายการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ผ่านระบบ e - Inspection	ปลายเดือน ธันวาคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๘	ศธจ./ศธภ.
๕. การรายงานผลการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	ภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘	ศธจ.
๖. การรายงานผลการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค	ภายในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๘	ศธภ.
๗. การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผล การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ภาพรวม	ภายในวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘	สดผ.
รอบที่ ๒ เดือนเมษายน - กันยายน ๒๕๖๘		
การตรวจราชการและติดตามประเมินผล รอบที่ ๒		
การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	เมษายน - กันยายน ๒๕๖๘	ผตร. / ผช.ผตร.

กิจกรรม	ช่วงเวลา	ผู้รับผิดชอบ
การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผล รอบที่ ๒		
๑. การรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการแต่ละท่าน สรุปภาพรวมรายงานนโยบาย ในแต่ละเขตตรวจราชการ	ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๘	ผช.ผตร. / สตผ.
๒. การรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม	ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘	สตผ. กลุ่มสนับสนุน การตรวจราชการ สตผ.
๓. การรายงานผลการติดตามประเมินผลตามนโยบายการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ระดับส่วนราชการ	ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘	สพฐ. / สอศ. / สกศ. / สป.(สช.),(กคศ.) /สกร.
๔. การรายงานข้อมูลตามนโยบายการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ผ่านระบบ e - Inspection	เดือนเมษายน - กันยายน ๒๕๖๘	ศธภ./ ศธจ.
๕. การรายงานผลการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	ภายในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๘	ศธจ.
๖. การรายงานผลการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค	ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘	ศธภ.
๗. การรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผล การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ภาพรวม	ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	สตผ.

ส่วนที่ ๕

เครื่องมือการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เครื่องมือการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีการกำหนดจุดเน้นและประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล และตัวชี้วัดในแต่ละนโยบาย และการจัดทำแบบรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลและการรายงานผลสำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นไปในรูปแบบและแนวทางเดียวกัน ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ

๒. การติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ เฉพาะในกรณีที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ตามตัวชี้วัด ซึ่งจะมีหัวข้อย่อย ดังนี้

๒.๑ แหล่งข้อมูล/หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล

๒.๒ คำอธิบาย (นิยาม)

๒.๓ ตารางเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด

๓. ปัญหาอุปสรรค

๔. ข้อเสนอแนะ ระดับพื้นที่ ระดับส่วนราชการ ระดับนโยบาย

๕. รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี) ซึ่งเป็นการพิจารณาเลือกรูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ในแต่ละนโยบายที่หน่วยงาน/สถานศึกษาในพื้นที่ได้กำหนดหรือพัฒนาขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาหรือการปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระ ลดระยะเวลา ลดขั้นตอน ลดการใช้ทรัพยากร และสามารถเผยแพร่แก่หน่วยงาน/สถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในวงกว้าง

เครื่องมือการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แบ่งเป็น ๔ แบบ ดังนี้

๑. แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับหน่วยรับตรวจ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับหน่วยรับตรวจ กรณีการลงพื้นที่ตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการแต่ละเขตตรวจราชการจะรวบรวมประกอบการรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการต่อไป ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

๑) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ

๒) ปัญหาอุปสรรค

๓) ข้อเสนอแนะ ระดับพื้นที่ ระดับส่วนราชการ ระดับนโยบาย

๔) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๒. แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาภายในจังหวัด เพื่อจัดทำรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (เดือนเมษายน – กันยายน ๒๕๖๘) ระดับจังหวัด ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

- ๑) ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ
- ๒) การติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ เฉพาะในกรณีที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ตามตัวชี้วัดซึ่งจะมีหัวข้อย่อย ดังนี้
 - ๒.๑) แหล่งข้อมูล/หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
 - ๒.๒) คำอธิบาย (นิยาม)
 - ๒.๓) ตารางเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด
- ๓) ปัญหาอุปสรรค
- ๔) ข้อเสนอแนะ ระดับพื้นที่ ระดับส่วนราชการ ระดับนโยบาย
- ๕) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๓. แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาค ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลการรายงานผลฯ จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อจัดทำเป็นรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (เดือนเมษายน – กันยายน ๒๕๖๘) ระดับภาค ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

- ๑) ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ
- ๒) การติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ เฉพาะในกรณีที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ตามตัวชี้วัด
- ๓) ปัญหาอุปสรรค
- ๔) ข้อเสนอแนะ ระดับพื้นที่ ระดับส่วนราชการ ระดับนโยบาย
- ๕) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๔. แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับหน่วยงานส่วนกลาง ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลการรายงานผลจากหน่วยงานในสังกัด เพื่อจัดทำรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (เดือนเมษายน – กันยายน ๒๕๖๘) เฉพาะนโยบายและจุดเน้น ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผลที่ได้ดำเนินการเท่านั้น ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

- ๑) ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ
- ๒) การติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ เฉพาะในกรณีที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ตามตัวชี้วัดซึ่งจะมีหัวข้อย่อย ดังนี้

- ๒.๑) แหล่งข้อมูล/หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
- ๒.๒) คำอธิบาย (นิยาม)
- ๒.๓) ตารางเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด
- ๓) ปัญหาอุปสรรค
- ๔) ข้อเสนอแนะ ระดับพื้นที่ ระดับส่วนราชการ ระดับนโยบาย
- ๕) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

ดาวนโหลดเอกสาร

๑. แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับหน่วยรับตรวจ

๒. แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๓. แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาค

๔. แบบรายงานผลตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับหน่วยงานส่วนกลาง
รายละเอียดตาม QR Code ด้านล่างนี้

ภาคผนวก

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และหมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ รัฐบาลจะส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม เด็กไทยทุกคนจะต้องเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน เมื่อเติบโตก็ได้เรียนหนังสือที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ส่งเสริมศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความสามารถทางกีฬา และพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุน ตอบโจทย์ศักยภาพของผู้เรียน ลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้สองภาษาโดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นตัวช่วยเน้นการสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงเพื่อการสร้างรายได้ (Learn to Earn) ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการฟื้นฟูและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานในอนาคตและรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประชุมมอบนโยบายการศึกษาให้แก่ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ โดยมุ่งมั่นสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ ภายใต้หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” ใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” มุ่งสร้าง “การศึกษาเท่าเทียม” ผ่านเครือข่ายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ให้ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ภายใต้แนวคิด “ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนในทุกช่วงวัย ให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” มีศักยภาพและความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้

๑. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑ พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑.๒ ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น กลับภูมิลำเนาด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน

๑.๓ พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ และเห็นผลเป็นรูปธรรม

๑.๔ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

๑.๕ ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัยของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๑.๖ จัดหานักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และช่วยรักษาความปลอดภัย

๑.๗ ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

๑.๘ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๑ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒.๒ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Drop out) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

๒.๓ จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ

๒.๔ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล

๒.๕ พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

๒.๖ พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๒.๗ จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ

๒.๘ ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

๒.๙ สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

๒.๑๐ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

๒.๑๑ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

ให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ ข้างต้น ไปเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาและการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว และรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ สป.๗๗๖/๒๕๖๗

เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบเขตตรวจราชการ

อนุสนธิคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. ๒๔๓/๒๕๖๗ เรื่อง มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงศึกษาธิการและศึกษาธิการภาครักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ
เขตตรวจราชการ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๗ นั้น

สืบเนื่องจากมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ
ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ โดยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวง จำนวน ๔ ราย

ฉะนั้น เพื่อให้การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ สป ๒๔๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๗ และมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
รับผิดชอบเขตตรวจราชการ ดังบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

บัญชีรายละเอียดการรับผิดชอบเขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
แนบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป.๗๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เขตตรวจ ราชการที่	จังหวัดในเขตตรวจราชการ	ผู้รับผิดชอบเขตตรวจราชการ
ส่วนกลาง	กรุงเทพมหานคร	นายปรีดี ภูสีน้ำ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง	นายพิเชษฐ์ วันทอง ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๒	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ	นายพิเชษฐ์ วันทอง ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๓	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ จังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	นายวีระ แข้งกสิการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๔	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสาคร	ว่าที่ร้อยเอก วิสาร ปัญญชุณห์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๕	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดพัทลุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสงขลา	นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๖	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดระนอง จังหวัดสตูล	นายชูสิน วรเดช ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๗	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี	นายชูสิน วรเดช ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๘	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดระยอง	นางสาววันเพ็ญ บุรีสูงเนิน ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๙	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว	นางสาววันเพ็ญ บุรีสูงเนิน ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๐	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู	นายสมใจ วิเศษทักษิณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๑	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร	นายสมใจ วิเศษทักษิณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

เขตตรวจราชการที่	จังหวัดในเขตตรวจราชการ	ผู้รับผิดชอบเขตตรวจราชการ
๑๒	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด	นายสุภชัย จันปุม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๓	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์	นายไพศาล วุฒิสิริพานนท์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๔	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ	นายสุภชัย จันปุม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๕	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน	นายชาติรี ม่วงสว่าง ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๖	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่	นายชาติรี ม่วงสว่าง ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๗	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุตรดิตถ์	ว่าที่ร้อยตรี เจษฎาภรณ์ พรหมทองแสน ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๘	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร จังหวัดอุทัยธานี	ว่าที่ร้อยตรี เจษฎาภรณ์ พรหมทองแสน ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

